

Bistriški odmevi

glasilo Občine Ilirska Bistrica

| april 2023

| št. 110

| 5300 izvodov

| brezplačno

VIZITA NA ILIRSKOBISTRISKEM
ZNOVA ZAŽIVELA

AVTORJA DVEH NAJBOLJ
PERSPEKTIVNIH POSLOVNIH IDEJ STA
BORUT DELOST IN PRIMOŽ ROJC

IZKUPIČEK ČISTILNE AKCIJE
DVANAJST TON ODPADKOV

ČISTILNA AKCIJA JE USPELA, POT DO ČISTEGA OKOLJA PA JE ŠE DOLGA

Aprilska akcija, ki smo jo na Občini Ilirska Bistrica izvedli v sodelovanju z Rodom snežniških ruševcev Ilirska Bistrica, JP Komunala Ilirska Bistrica, d. o. o., podjetjema Ipil, d. o. o., in Irbis professional hygiene ter Parkom Škocjanske jame, je obrodila sadove, saj smo s skupnimi močmi pobrali neverjetnih dvanajst ton odpadkov. Hvalevredni akciji so se pridružila številna društva in organizacije. Prijavilo se je kar šestindvajset vasi, verjame-mo pa, da so še mnogi drugi zavihali rokave za čistejšo okolico.

Številne krajevne in vaške skupnosti so na naš naslov poslale fotografije uspešnega odstranjevanja odpadkov iz bližnje okolice in vaša zavzetost nas je razveselila, saj smo vsi skupaj na pravi poti. Zavedati pa se moramo, da smo šele na začetku. Zakaj na začetku? Ker smo samo gasili požar. Vsi skupaj moramo poskrbeti, da do požara sploh ne pride in da plamen ne zagori!

Zavedati se moramo, da gre za našo občino, naše mesto, našo vas, našo okolico, našo sososko, našo ulico in naše dvorišče. Pomembno je, da se zavemo, da je čisto okolje naša najdragocenejša dobrina, zato se moramo zanj truditi na vsakem koraku.

Pravilno ločevanje odpadkov mora postati vsakodnevna rutina, od katere zlepa ne odstopamo in jo ponotranjimo za vselej. Če bomo dosledno sortirali hišne smeti, nam bo zagotovo postalo samoumevno odložiti steklo in papir v kontejnerje na ekoloških otokih ter različne kosovne odpadke odpeljati v Zbirni center Globovnik.

Žal pa še vedno obstajajo posamezniki, ki jim ni mar za naravo, ki nas obkroža, zato vso svojo šaro in navlako odložijo ob prvem gozdičku, na travniku, ob rečnem bregu, v sami reki in še kje. Kako je možno, da se ljudje ne zavedajo svoje zmote in se tako mačehovsko obnašajo do lastnega okolja? Je res tako težko pospraviti za seboj, počistiti pred svojim pragom in vso navlako odložiti na za to namenjeno mesto?

Pred letom ali dvema sem obiskala osnovno šolo v Podgradu, kjer so v okviru evropskega sodelovanja potekale različne delavnice. Ena od tem je bila tudi čisto okolje. Komentirala sem, da je lepo, da se učenci učijo o ločevanju odpadkov. Učiteljica mi je hitro odvrnila, da se učenci tega ne učijo, saj to že znajo. Res je. Mlajše generacije se pri pouku izčrpno seznanijo o čistem okolju in dejansko doma starše učijo, kaj gre v kateri zabojnik za smeti. To je že eden od velikih korakov v pravo smer, da si mlajše in starejše generacije izmenjajo znanje in eni od drugih povzame-mo pozitivne stvari, ki so nam lahko za zgled. Več kot bo mladih, ki želijo živeti v čistem okolju, več bo starejših, ki jim bodo sledili na tej poti, in vse manj bo brezvestnežev, ki se bodo poživžgali na zagrožene globe, ogrože-no zdravje in dodatne stroške, ki jih prinaša neodgovorno odlaganje od-padkov. Več kot bo posameznikov, ki nam je mar za svet okoli nas, večje je upanje, da spreobrnemo tudi tiste, ki redno smetijo. Sprememba se začne pri nas, zato bodimo sprememba, ki si jo želimo videti pri drugih! Z mali-mi koraki bomo daleč prišli.

Tjaša Kaluža, odgovorna urednica

OBČINSKA PRIZNANJA

Častni Občan Vojko Čeligoj	3
Plaketa Občine Ilirska Bistrica za družbene dejavnosti Andreja Vinšek Grilj	4
Plaketa Občine Ilirska Bistrica za kulturo Nataša Frank	4
Plaketa Občine Ilirska Bistrica za področje športa Lado Čeligoj	5
Spominske plakete	5

AKTUALNO

Podjetniški inkubator v Ilirski Bistrici – analiza ankete	8
Nova lekarna bo zgrajena jeseni 2024	10
Avtorja dveh najbolj perspektivnih poslovnih idej sta Borut Delost in Primož Rojc	11
Konjeniški turizem Boruta Delosta	12
Svet igrač Primoža Rojca	13

VARSTVO OKOLJA

Svetovni dan Zemlje v krogu najmlajših	14
Knežani očistili domačo vas	16
Izkupiček čistilne akcije dvanajst ton odpadkov	17
V Sabonjah zavihali rokave	20

TURIZEM

Meja naj bo le še zgodovinski spomin, čas je za ustvarjanje novih zgodb!	21
--	----

ODMEVI IZ NAŠIH KRAJEV

Vizita na Ilirskobistriškem znova zaživela	23
Junaki 3. nadstropja obiskali tudi Bač	24
Trideset let »Lokostrelskega kluba Ilirska Bistrica«	26

SOCIALNO VARSTVO IN ZDRAVJE

Ob svetovnem dnevu ustnega zdravja	28
------------------------------------	----

KULTURA

April, mesec knjig in pohod »Po Maksini poti«	29
Umetnost – dizajn – fotografija Mance Udovič	30
Edo Seles : Slike od včeraj	30
Radi beremo! Tudi podžupan Andrej Černigoj	31
Jezikovni nasveti	32

ŠOLSTVO IN ŠPORT

»Senčenje na delovnem mestu«	33
Gorski kolesarji zavzeli Ilirsko Bistrico	35
Karate Oldersi in tradicija	36

RAZVEDRILO

Nagradna križanka Bistriških odmevov	44
--------------------------------------	----

**Vaše prispevke za novo številko ali geslo nagradne križanke pričaku-jemo najpozneje do 25. maja 2023
na elektronski naslov: odmevi@ilirska-bistrica.si.**

Bistriški odmevi – glasilo Občine Ilirska Bistrica

Izdajatelj: Občina Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica | **Odgovorna urednica:** Tjaša Kaluža | **Uredniški odbor:** Boštjan Primc, Maja Uljan, Milivoj Kaluža, Tadej Primc, Kaja Prosen, Mia Valenčič, Petar Bacio | **Sedež uredništva:** Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica | **E-naslov:** odmevi@ilirska-bistrica.si | **Lektoriranje:** Tamara Rojc razen oglasnih vsebin | **Grafična priprava in tisk:** PRESENT d.o.o., Dolenjska cesta 43, 1000 Ljubljana | **Naklada:** 5300 izvodov | **ISSN** 2536-2917 | Glasilo brezplačno prejmejo vsa gospo-dinjstva v občini Ilirska Bistrica. | Uredništvo si pridružuje pravico krajšanja prispevkov in spremembe naslovov. Prispevkov ne honoriramo. | **Fotografija na naslovnici:** Nejc Konjevič

VOJKO ČELIGOJ

Vojko Čeligoj je s svojim delovanjem na področjih društvenega delovanja, šolstva, kulture, zgodovine in drugih področjih neizbrisno zaznamoval zadnjih 60 let dogajanja v naši občini.

Rodil se je 19. julija 1938 na Topolcu očetu partizanu. Osnovno šolo in nižjo gimnazijo je obiskoval v Trnovem, na učiteljski v Ljubljani je maturiral leta 1957. Zaposlil se je najprej kot razredni učitelj na osnovni šoli v Košani, med letoma 1961 in 1974 pa je služboval na Osnovni šoli Dragotina Ketteja v Trnovem kot učitelj in pomočnik ravnatelja. Tedaj je dokončal višjo pedagoško šolo v Ljubljani. Nekaj časa je bil med prosvetnim delom sekretar občinskega odbora Socialistične zveze delovnega ljudstva (SZDL). Med letoma 1974 in 1983 je bil zaposlen kot svetovalec za poklicno usmerjanje na Zavodu za zaposlovanje Koper. Od leta 1983 do upokojitve leta 1997 je zopet poučeval na šoli v Ilirski Bistrici kot učitelj predmetnega pouka in več let kot pomočnik ravnatelja. Na tej šoli je vodil tudi planinski, filatelistični in foto krožek ter na sploh skrbel za tehnično kulturo mladine.

Vojko Čeligoj je numizmatik in filatelist. Bil je pobudnik in ustanovni član Primorskega numizmatičnega društva (PND) Ilirska Bistrica. Od samega začetka, to je od leta 1973, je bil glavni motor društva, ves čas prisoten v raznih organih društva, in kar 29 let tudi njegov predsednik. Bil je organizator raznih dogodkov, razstav in prireditev PND in urednik društvenega časopisa Numizmatični list. V sodelovanju med PND in Pošto Slovenije je v njegovem času izšlo več kot 200 posebnih poštnih žigov, 150 dotiskanih dopisnic in razglednic ter 24 osebnih poštnih znamk, ki so spremljale, zaznamovale ter v svet razširile novice o dogodkih in jubilejih na Ilirskobistriškem.

Vojko je član Planinskega društva Snežnik od svojega 20. leta. Njegove sledi so tudi v tem društvu neizbrisne. Med letoma 1984 in 1993 je bil predsednik društva, v okviru katerega je bil pobudnik aktivnega dela z mladino (Ciciban planinec, mladinski odsek), zasnoval je planinsko pot Snežnik – Snježnik, bil pa

je tudi pobudnik in (so)organizator velikega števila dogodkov in dejavnosti, na primer zimskih vzponov na Snežnik, odmevnih v širšem slovenskem prostoru in na področju bivše Jugoslavije.

Bil je aktivni član Društva Univerza za tretje življenjsko obdobje, Avto-moto društva Ilirska Bistrica, Čebelarkega društva Ilirska Bistrica, Roda snežniških Ruševcev in še bi lahko naštevati.

Bil je strasten ljubiteljski fotograf. Zabeležil je številne dogodke in srečanja, mladim pa je bil velik vzornik in učitelj s tega področja. Za prepoznavnost ljudi in krajev z območja občine Ilirska Bistrica v širšem prostoru je prispeval ogromno in lahko tudi rečemo, da našega Vojka pozna cela Slovenija. Bil je soavtor ali avtor knjig (npr. Knjige o Snežniku – Bela gora), kronist-dopisnik, publicist in fotograf. Redno je objavljali v Planinskem vestniku, ilirskobistriških občinskih časopisih, Primorskih novicah in drugih časnikih. Kot aktivni član Društva za krajevno zgodovino in kulturo Ilirska Bistrica je sodeloval pri vseh izdajah Bistriških zapisov in številnih publikacijah cikla Ilirske teme. Bil je zbiralec (ne) materialne dediščine in raziskovalec zgodovine domačih krajev. Raziskoval je zgodovino bistriškega društva Ilirski Sokol, o njem je objavil več člankov, zaslužen pa je tudi za vrnitev sokolskega prapora v Ilirsko Bistrico. Bil je pobudnik in predsednik odbora za ureditev spominske sobe pesnika Dragotina Ketteja na Premu, snovalec Kettejeve poti in vsakoletnega pohoda po njej. Vedno nas je spominjal na obletnice mesta, raznih ustanov, društev, pomembnih prednikov. Je avtor skoraj 400 domoznanskih prispevkov portala slovenskih knjižnic Kamra. Med letoma 2000 in 2004 je bil poslanec Državnega zbora RS.

Vojko je bil vedno, tudi mimogrede na ulici ali v bližini njegovega doma na Hribu svobode, prijeten in dobrodušen sogovornik. Marsikdo izmed nas doma hrani razglednico z lepimi pozdravi, zapisanimi v značilnem Vojkovem leporepisu, s katero se nas je spomnil s kakšnega

dogodka ali pa kar tako. Vojku, našemu cenjenemu sokrajanu, bomo Bistričani lahko večno hvaležni za vse dokumentirane zapise in fotografije o ljudeh in dogodkih iz naše daljne in bližnje preteklosti, ki bi se brez njega za zmeraj zgubili.

Vojko Čeligoj je prejemnik občinske Kettejeve nagrade na področju kulture in prejemnik naslednjih priznanj ter nazivov:

- ČASTNI ČLAN društva PND, Primorskega numizmatičnega društva Ilirska Bistrica, za njegov prispevek v društvu na področju numizmatike in filatelije
- ČASTNI ČLAN Numizmatičnega društva Slovenije, Ljubljana, za njegov prispevek na področju numizmatike v Sloveniji
- Priznanje za življenjsko delo na področju filatelije FZS Ljubljana
- Priznanje LOVRENC KOŠIR s plaketo in medaljo
- ČASTNI ČLAN Fotografskega društva SUŠEC Ilirska Bistrica za njegov prispevek na področju fotografije in objav ter dela z mladino

Planinska zveza Slovenije mu je podelila tri priznanja:

- SREBRNI ČASTNI ZNAK PZS za 25 let udejstvovanja na področju planinstva
- ZLATI ČASTNI ZNAK PZS za 50 let udejstvovanja na področju planinstva
- SPOMINSKO PLAKETO s SVEČANO LISTINO za življenjsko delo in zasluge na področju planinske dejavnosti v Sloveniji

NATAŠA FRANK

Nataša Frank je bila leta 1999 ena izmed pobudnic, da se je ponovno oživilo in na novo registriralo Kulturno etnološko turistično športno društvo (KETŠD) Alojz Mihelič Harije. Nataša v njem od takrat aktivno sodeluje v igralski skupini društva kot igralka, scenaristka in režiserka. Bila je članica mešanega pevskega zbora, ki je deloval v okviru društva, pozneje pa se je priključila pevski skupini ljudskih pevcev Brštolin banda. Ves čas aktivno sodeluje pri organizaciji štefanovega ter v etnološki in turistični skupini, ki delujeta v okviru društva. Je tudi aktivna članica Kulturnega društva Šjme Vrbovo.

Nataša Frank je vzgojiteljica predšolskih otrok in večino svojega časa ter znanja nameni najmlajšim otrokom. Z uporabo pridobljenega znanja, dobrim poznavanjem potreb najmlaj-

ših otrok, vztrajnostjo in delavnostjo je oblikovala in izdelala kar nekaj didaktičnih igrac, za katere ji je Gospodarska zbornica Slovenije podelila bronasti priznanji za inovativnost.

Nataša je tudi avtorica pravlјice z naslovom Mišek Bami, za katero je prejela priznanje za najlepšo pravlјico, izdano v samozaložbi, ki ga podelujta JSKD in revija Mentor. Pravlјica je izšla v knjižni obliki in je tudi prevedena v angleščino, kar ji daje še večje možnost, da doseže večje število malih in velikih bralcev.

Avtorska pravlјica Mišek Bami ima tudi prav posebno izvedbo na inovativnem didaktičnem materialu, saj je scena oziroma »oder« predstave pravzaprav kar obleka, v katero je oblečena interpretatorka. Na ta način se Mišek Bami otrokom približa na čisto poseben

in zelo zanimiv način, hkrati pa je za večino najmlajših otrok to prvi kulturni dogodek. Nataša Frank namreč svojo kreativnost in inovativnost usmerja v tiste dejavnosti, ki pri otroku prebudijo željo in veselje, mu ustvarijo prijeten občutek, ob tem pa se še nezavedno uči in usvaja nova znanja ter bogati svoj besedni zaklad.

ANDREJA VINŠEK GRILJ

Andreja Vinšek Grilj, dr. med., je od leta 2010, ko je pridobila licenco za predavateljico prve pomoči Rdečega križa Slovenije, aktivno vključena v vse aktivnosti pri izobraževanju in usposabljanju na področju prve pomoči – od voznikov motornih vozil do prvih posredovalcev. Po zaslugi zdravnice Andreje Vinšek Grilj imamo danes v naši občini štiri oz. v kratkem pet predavateljev z licenco, ki lahko sodelujejo kot ocenjevalci na lokalnih, regijskih in državnih preverjanjih znanja prve pomoči, učenci in učenke pa so v zadnjih letih dosegli odlične rezultate tudi na državnih tekmovanjih in pokazali veliko željo priskočiti na pomoč ljudem v stiski.

Andreja Vinšek Grilj je zelo aktivno delovala na področju usposabljanja članov in pri vzpostavitvi ekipe prve pomoči Rdečega križa Slovenije v naši občini, vodila je projekt Interreg

Slovenija - Hrvaška, v katerem so bili postavljeni temelji za hitro in učinkovito oskrbo ponesrečencev v obmejnem prostoru, velike zasluge ima pri vzpostavitvi sodelovanja med zdravstvenim domom, občinsko upravo in Območnim združenjem RKS Ilirska Bistrica, ki je v letu 2017 postavilo temelje projekta mreže defibrilatorjev AED in usposabljanja prvih posredovalcev.

Andreja Vinšek Grilj je gonilna sila pri rednih letnih tečajih obnavljanja veščin prvih posredovalcev, organizaciji dodatnih usposabljanj in spodbujanju ter podpori prvim posredovalcem, ki z njeno pomočjo krepijo tudi medsebojne vezi in samozaupanje ter se udeležujejo državnih tekmovanj prvih posredovalcev.

V naši, prostorsko veliki občini, je dostop do prve pomoči še posebej pomemben. Andreja Vinšek Grilj je skupaj z ekipo sodelavcev po-

sredovalce usposobila do te mere, da lahko nudijo prvo pomoč nenadno obolelim osebam v občini Ilirska Bistrica do prihoda reševalcev. Prav vzpostavitev sistema prvih posredovalcev poveča možnost preživetja sovaščanov ali obiskovalcev, ki doživijo zastoj srca.

LADO ČELIGOJ

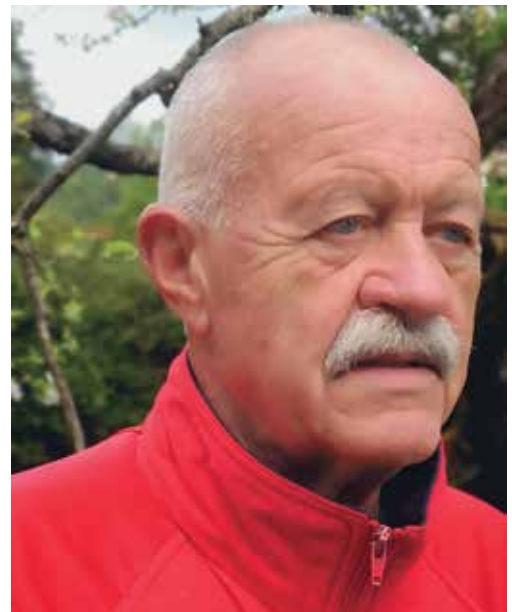
Lado Čeligoj je v šport vpet vse življenje. Začel je kot pionir košarkar in plavalec z lepimi uspehi na okrajnih tekmovanjih. Kot gimnazijec je postal član košarkarske ekipe podjetja Lesonit, ki je takrat tekmovala v prvi jugoslovanski zvezni ligi. V gimnazijskih letih pa je tekmoval tudi v atletiki in odbojki.

Po končanem študiju na Fakulteti za šport in služenju vojaškega roka, ko je bil polkovni referent za šport, se je zaposlil kot profesor športne vzgoje v Podgradu in Knežaku. V KK Lesonit je treniral mladinsko in člansko ekipo. Od leta 1976 do 1988 je bil vaditelj smučanja v Smučarskem klubu Snežnik ter podpredsednik in predsednik kluba v zlatih časih, to je v letih, ko so smučarji sami uredili smučišče na Sviščakih in so otroci množično obiskovali smučarske tečaje. Bil je med tistimi, ki so skrbeli tudi za tekmovalno dejavnost mladih

smučarjev in med tistimi, ki so organizirali prvi tečaj za vaditelje smučanja, ter pobudnik pobratenja s Smučarskim klubom Devin.

Po koncu vodenja smučarskega kluba je Lado Čeligoj ustanovil Lokostrelski klub Ilirska Bistrica. V tridesetih letih delovanja so bistriški lokostrelci dosegli ogromno zavidljivih uspehov in klub, v katerem je Lado rekreativni lokostrelec, še dandanes uspešno deluje ter je cenjen v Sloveniji in drugje.

V času službovanja v Slovenski vojski je bil Lado od leta 1995 do 2007 vodja lokostrelske ekipe, katere člani so bili vrhunski strelci z Rajmondom Debevcom na čelu. Med letoma 1974 in 1992 je bil profesor športne vzgoje na osnovnih šolah v Ilirski Bistrici in na nešteti šolah v naravi, kjer je učence učil plavanja in prvih korakov na smučeh.

Za delo na športnem področju je prejel priznanje Športne zveze Ilirska Bistrica, veliko plaketo Lokostrelske zveze Slovenije, bronasto Bloudkovo priznanje, bronasto plaketo Olimpijskega komiteja Slovenije in srebrno medaljo Slovenske vojske za delovanje na športnem področju.

HRUŠIŠKI ŠKOROMATI – SEKCIJA KULTURNEGA DRUŠTVA HRUŠICA

Hruški škoromati so skupina/sekcija Kulturnega društva Hrušica, ki že 30 let strokovno, načrtno in dolgoročno ohranja pustno dediščino Hrušice ter pri življenju ohranja starodavne pustne maske škoromate. V tridesetih letih organiziranega delovanja so hruški škoromati poneli ime izvirnih brkinskih pustnih mask daleč po svetu in domovini, nastopili na številnih karnevalih doma in v tujini, pripravili več odmevnih razstav, dogodkov in prireditev, predvsem pa poskrbeli, da so brkinski škoromati zdaj vpisani v Register nesnovne kulturne dediščine Slovenije. Na pobudo hruških škoromatov so se v register vpisale še tri druge skupine škoromatov, tako da so v registru danes vpisani škoromati iz štirih vasi. Hruški škoromati so sprožili tudi postopek za vpis škoromatov v Unescov seznam nesnovne kulturne dediščine.

Z vsem naštetim so hruški škoromati bistveno izboljšali prepoznavnost naših izvirnih pustnih mask in z njimi tudi bogate kulturne dediščine vasi na južnem robu Brkinov ter same občine Ilirska Bistrica. Ob vsem tem pa hruški škoromati ohranjajo izvirno obliko tradicionalnega pustovanja in s svojo dejavnostjo že 30 let mobilizirajo nove in nove generacije hruške mladine, ki se pod maskami vključuje v

družbeno dogajanje v domači vasi in postaja nov ter odgovoren nosilec družbenega in družabnega dogajanja v domači vasi in širše.

OSNOVNA ŠOLA DRAGOTINA KETTEJA ILIRSKA BISTRICA

Osnovna šola Dragotina Ketteja Ilirska Bistrica letos praznuje 60 let svojega obstoja. Od ustanovitve do danes si vsi udeleženci vzgojno-izobraževalnega procesa na šoli prizadevajo slediti viziji »Spoštovati drug drugega, odgovorno ravnati, širiti znanje in skupaj loviti sanje.« V skladu z načeli vključujoče šole skušajo vsakemu učencu nuditi ustrezno podporo za razvoj njegovih osebnih potencialov. Vsebine obveznega programa vsa leta dopolnjujejo s pestrim naborom dejavnosti iz razširjenega programa.

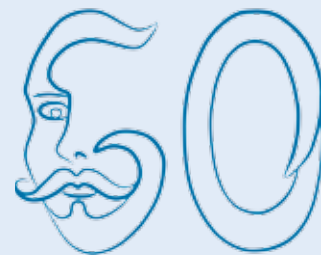
V problemsko naravnani pouk, ki spodbuja kritično mišljenje, vključujejo dejavnosti, ki spodbujajo gibanje, bralno kulturo, vrednote trajnostnega razvoja. Kdo ne pozna dolgotrajnih projektov, kot so Kettejeva bralna značka, Rastem s knjigo, Naša mala knjižnica, Bralna noč, Bralni vlakec, bralne značke v tujih jezikih, medgeneracijsko branje, sodelovanje s

splošnimi knjižnicami ...? Pohvalijo se lahko z izdajo več lastnih publikacij umetnostnih in neumetnostnih zvrsti.

OŠ Dragotina Ketteja je v sodelovanju z Zavodom RS za šolstvo postavljala temelje za učenje italijanščine kot drugega tujega jezika, prav tako so bili v prvem krogu šol v državi, ki so orale ledino pri uvajanju zgodnjega učenja prvega tujega jezika (angleščine). Danes se učenci na šoli učijo tudi nemščine in ruščine.

Zavod RS za šolstvo je leta 2017 šoli podelil priznanje Blaža Kumerdeja za odlično partnerstvo pri razvoju in uvajanju novosti v vzgojno-izobraževalnih ustanovah.

Šola je vključena v projekte e-Twinning, mrežo šol Parka Škocjanske jame, Slovensko mrežo zdravih šol in v sistem SLOfit, ki je nadgradnja nacionalnega sistema spremljave telesnega in gibalnega razvoja otrok in mladine.

Ponaša se z nazivom kulturna šola, prejela je znak Šolski ekovrt, vključena je tudi v projekt LIFE Lynx – Mladi varuhi risov. Na šoli v zadnjih letih stremijo tudi k spodbujanju podjetništva in novih idej.

Šola ne predstavlja samo živahnega ustvarjalnega središča mladih, vpetih v vzgojno-izobraževalni proces, ampak je kot ustanova z bogato tradicijo vsa leta pomemben deležnik življenja in dela širše lokalne skupnosti.

KLUB ŠTUDENTOV ILIRSKA BISTRICA

prizadevajo organizirati projekte, ki bi pritegnili tudi ostale generacije – vse od otrok do starejših.

Že vrsto let v sodelovanju z ilirskobistriškimi gostinci organizirajo dobrodelno akcijo Skodelica sreče. Ta poteka tako, da vsaka stranka ob nakupu kave pri gostincu, s katerim sodelujejo, prejme piškotek, del dobčka ob prodani kavi pa namenijo v dobrodelne namene. Skupni znesek nato prejme socialno ogrožena družina iz naše občine, ki jo izberejo s pomočjo Centra za socialno delo Ilirska Bistrica.

Klub je najprej obstajal v okviru Primorskih študentskih klubov, leta 1963 pa se je zaradi povezanosti Bistričanov osnoval samostojni Klub študentov Ilirska Bistrica. Ta je deloval predvsem na športnem in kulturnem področju, najbolj razpoznavni izmed aktivnosti pa so bili torkovi večeri, ko so se študentje vsak torek zbirali v ljubljanskih gostilnah. V 80. letih je klub imel svoje prostore tudi v enem izmed študentskih domov v Rožni dolini. Leta 1996 je Klub študentov Ilirska Bistrica postal polnopravni član zveze Študentskih klubov Slovenije (ŠKIS) in v letu 2023 praznuje 60. obletnico delovanja.

Klub študentov Ilirska Bistrica zastopa interese bistriških študentov in dijakov ter si prizadeva za izboljšanje kakovosti študentskega življenja. Dejaven je na področju kulture, športa, zdravja, sociale, humanitarnosti, in kar je najpomembnejše, izobraževanja. Čeprav so njihova ciljna publika dijaki in študentje, si

DRUŠTVO TABORNIKOV ROD SNEŽNIŠKIH RUŠEVCEV ILIRSKA BISTRICA

Društvo tabornikov Rod snežniških ruševcev Ilirska Bistrica letos praznuje 70. obletnico neprekinjenega delovanja. Verjetno ga ni med

Foto: Tadej Morano

nami, ki ne bi vedel, kako bogata je zgodovina tega taborniškega rodu, ki je zaznamoval vse ilirskobistriške generacije, ki so kdajkoli okusile čare taborniškega življenja.

Pred 70 leti so bili taborniki skoraj edina organizacija, ki je združevala in vzgajala mlade v Ilirski Bistrici, obenem pa jim nudila možnost letnih taborjenja na morju in ob rekah, izletov ter življenja v naravi.

Sprva odred in nato rod je bil ves čas najbolj množična mladinska organizacija na Bistriškem, saj je štel tudi več kot 400 članov. Ti so organizirali ali se udeleževali tekmovanj in akcij v slovenskem in celotnem jugoslovanskem prostoru. Večkrat so si prislužili častni naziv partizanski odred. Zveza tabornikov Slovenije je bistriški odred dvakrat razglasila za najboljši odred v Sloveniji in mu podelila kip ilegalca. Rod snežniških ruševcev je bil organizator velikih taborniških državnih in mednarodnih zletov s po 1500 taborniki pod platnenimi strehami. Sami se letos podajajo na svetovni skavtski tabor jamobree v Južno Korejo.

Pomembno poslanstvo ruševcev je delovati v dobrobit skupnosti. Sodelujejo pri zbiranju pomoči ob humanitarnih in okoljskih nezgodah, organizirajo čistilne akcije, izmenjevalnice oblačil, rod ima enoto za pomoč pri zaščiti in reševanju. V letošnjem jubilejnem letu organizira več dejavnost v lokalnem okolju, na primer 70 krogov teka za 70 let, dan odprtih vrat in državni taborniški mnogoboj.

Rod snežniških ruševcev skozi taborniške vrednote in program mladim privzgaja spoštovanje do naravnega okolja, sodelovanje in solidarnost do soljudi in odločnost za prevzemanje odgovornosti ter za aktivno participacijo v družbi. Taborniki s svojo srčnostjo in vedrino bogatijo našo lokalno skupnost.

LOKOSTRELSKI KLUB ILIRSKA BISTRICA

V Lokostrelskem klubu Ilirska Bistrica letos praznujejo 30. obletnico delovanja. Zametki kluba so bili lokostrelski krožki v osnovnih šolah po občini, ki so jih vodili lokostrelski entuziasti, krožki pa so kmalu prerasli v lokostrelski klub.

Klub je kmalu po ustanovitvi postal član Lokostrelske zveze Slovenije in naši lokostrelci so se v celotnem obdobju in se tudi danes udeležujejo številnih lokostrelskih tekmovanj. Tudi sami so doslej organizirali številna šolska, državna in mednarodna tekmovanja. Prva dvoranska tekma v koledarskem letu (Indoor 18 m) na sporedu Lokostrelske zveze Slovenije je že tradicionalno v organizaciji njihovega kluba. Tekmo organizirajo že od leta 1994 in je odlično obiskana. Tako so na tekmi

v predkoronskem letu 2020 zabeležili rekordno udeležbo 239 tekmovalcev iz 34 klubov iz treh držav.

Od ustanovitve se je v klubu izmenjalo več kot 240 lokostrelcev in lokostrelk. V vseh teh letih so vzgojili številne lokostrelce in lokostrelke kot tudi strokovni kader s področja lokostrelstva (trenerji, vaditelji, sodniki ...). Vztrajnost in trdo delo sta rodila številne rezultate na mnogih lokostrelskih tekmovanjih doma in v tujini. Med številnimi zmagovalci, prvaki in rekorderji, ki so izhajali iz LK Ilirska Bistrica, je potrebno izpostaviti Dolores Čekada, ki je postala svetovna prvakinja v poljskem lokostrelstvu in je prva in doslej edina svetovna prvakinja iz naše občine.

1992 – 2022

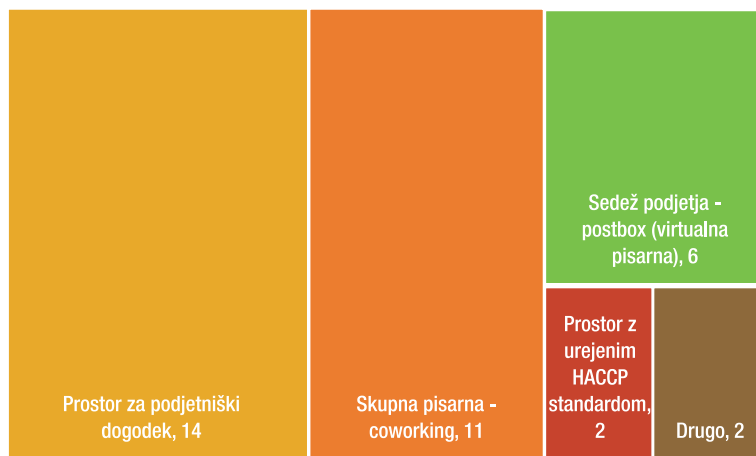
Člani kluba zase pravijo, da niso le športno društvo. So skupnost, zgrajena ne samo na strasti do lokostrelstva, pač pa jih družijo izjemna medsebojna vez, ki so jo oblikovali skozi treninge, tekmovanja in družabne dogodke.

PODJETNIŠKI INKUBATOR V ILIRSKI BISTRICI – ANALIZA ANKETE

Na anketo, s katero smo občanke in občane v obdobju 16. – 27. marec 2023 spraševali o namenih vključitve v nastajajoči podjetniški inkubator v Ilirski Bistrici, je odgovorilo 41 respondentov. 53 % vprašanih že pozna dejavnosti Mrežnega inkubatorja Perspektiva iz Postojne. Rezultati ankete so dokaj pričakovano pokazali, da **84 % respondentov** razmišlja o ustanovitvi lastnega podjetja na področju **storitvenih dejavnosti**, **preostalih 16 %** jih razmišlja o ustanovitvi **proizvodnega podjetja**. **37 %** anektiranih **ne razmišlja o ustanovitvi lastnega podjetja**, med njimi so taki, ki že imajo svoje podjetje in tisti, ki jim je delo od doma že sedaj omogočeno, pa potrebujejo zgolj primernejše prostorske pogoje za delo in prostor, kjer bi se srečevali z drugimi podjetniki.

Med dejavnostmi, ki jih želijo s pomočjo inkubatorja v posel razviti respondenti, s **25 %** prevladuje **širše področje računalništva** in z njim **povezane tehnologije** (spletne tehnologije, programiranje, digitalni marketing, razvoj aplikacij, geoinformacijske storitve ...), **20 % respondentov** pa bi poslovno pot začelo na širšem področju **izobraževanja in svetovanja**. Sicer pa so respondenti navedli zelo različna področja oziroma dejavnosti: računovodske storitve, predelava vozil, grafično oblikovanje, posredovanje z nepremičninami, turistično vodenje, arheološke raziskave, osebna asistenca za invalidne osebe, fotografija, kineziološki center, **razvoj, proizvodnja in prodaja medicinskih pripomočkov za svetlobno terapijo**, razvoj mehanskih, električnih in programskih vidikov medicinskih pripomočkov s svetovanjem, raziskave trga in javnega mnenja, **tehnično projektiranje**, zdravstvene in računovodske storitve.

Respondenti bi za razvoj svoje poslovne ideje potrebovali poslovne prostore v velikosti **od 9 do 200 m²**. Vsi bi potrebovali **zmogljivo internetno omrežje** in ustrezno računalniško opremo, **3D tiskalnik**, možnost uporabe **superračunalnika** in ustrezne spremljevalne prostore, kot so: skupna sejna soba, zvočno izolirana soba za sestanke prek spleta, standing deski, **kreativno sobo**, čajno kuhinjo s prostorom za prehrano in **urejeno okolico z veliko zelenja**.

Slika 1: Interes za najem skupnih prostorov v inkubatorju

40 % vprašanih je zainteresiranih za **najem prostorov za podjetniške dogodke** (prostor za srečanja, predavanja, predstavitvene dogodke, dejavnosti, sestanke, promocijske dogodke ...), **31 % za uporabo skupne pisarne – coworking**, **17 %** je interesentov za **vzpostavitev sedeža podjetja – postbox** (virtualna pisarna), 2 oz. 6 % vprašanih bi potrebovalo prostor za urejenim **HACCP standardom**, eden od vprašanih potrebuje večji prostor za proizvodnjo medicinskih pripomočkov.

Med razlogi za vključitev v inkubator v Ilirski Bistrici s **45 %** prevladuje **možnost podpore poslovnih svetovalcev na različnih področjih** (davčno, računovodsko, EU sredstva, poslovni modeli, vstop na tuje trge ...), **27 %** respondentov kot vzgib za vključitev v inkubator navaja **subvencioniranje najemnine poslovnih prostorov**. Tako **pridobivanje podjetniških znanj kot srečevanje z drugimi mladimi podjetniki** je kot razlog za vključitev v inkubator navedlo **14 %** respondentov.

Respondente smo povprašali tudi o trenutnem statusu zaposlitve in področjih zaposlitve oziroma dejavnostih, s katerimi se ukvarjajo. **15** oziroma **68 %** vprašanih je zaposlenih v **javnem**, 7 oziroma **32 %** v **zasebnem sektorju**. Zaposleni so na različnih področjih, skoraj **30 %** jih dela v dejavnostih, povezanih s širšim področjem **računalništva** in z njim povezanih **tehnologij**, sledi **izobraževanje** ter drugo (prodaja, inženirske storitve, farmacevtski razvoj, razvoj, proizvodnja in prodaja medicinskih pripomočkov, digitalni marketing na socialnih omrežjih, pisarniško delo, prodaja, 3D modeliranje, elektroinženirske storitve ...).

Ker delo na daljavo prinaša številne koristi tako za zaposlenega kot delodajalca in tudi za okolje, smo z anketo želeli razjasniti različne okoliščine, povezane z možnostjo dela na daljavo dnevnih delovnih migrantov, zaposlenih v zasebnem ali v javnem sektorju izven Ilirske Bistrice. **14** oziroma **64 %** vprašanih ocenjuje, da bi bil njihov delodajalec **naklonjen ideji dela na daljavo** v poslovnih prostorih inkubatorja v Ilirski Bistrici. **18** oziroma **78 %** vprašanih je pripravljenih sodelovati v skupnem **pogovoru z delodajalcem o možnosti dela na daljavo** v poslovnih prostorih inkubatorja v Ilirski Bistrici.

Po mnenju anketiranih med razlogi, ki bi delodajalce najbolj prepričali v delo na daljavo njihovih zaposlenih v poslovnih prostorih inkubatorja v Ilirski Bistrici, s **23 %** navedb prevladujejo **nižji prevozni stroški zaposlenega**. Z **21 %** navedb sledi višja **kakovost življenja zaposlenega/-e**, kar ocenjujemo kot zelo pozitivno, saj kaže na dru-

Slika 2: Razlogi, ki bi po mnenju respondentov delodajalce najbolj prepričali v delo na daljavo zaposlenih v poslovnih prostorih inkubatorja v Ilirski Bistrici

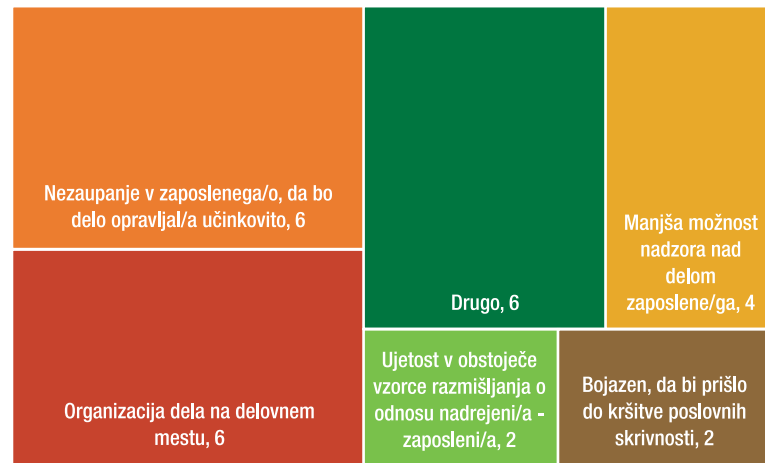
gačno razumevanje odnosa delodajalec/delojemalec od običajnega. Slednje se kaže tudi v **15 %** navedb anketirancev, ki kot razlog za odobritev dela na daljavo s strani delodajalcev navajajo **manjšo utrujenost delavcev/delavk**. **13 %** respondentov kot razlog navaja **zmanjšanje obremenitve na okolje zaradi manj prevozov na delo in večjo delovno učinkovitost zaposlenih**. Zanimivo, da je samo 10 % navedb, povezanih z nižjimi stroški najema delovnih prostorov kot razlogom za

omogočanje dela na daljavo v poslovnih prostorih inkubatorja v Ilirski Bistrici. Nekateri vprašani že delajo od doma, vendar si želijo delati skupaj z drugimi v za to primernih prostorih.

Anketirane smo povprašali tudi o razlogih, ki po njihovem mnenju delodajalce najbolj odvrčajo od zagotavljanja možnosti dela zaposlenih na daljavo v poslovnih prostorih inkubatorja v Ilirski Bistrici. Največ, **23 %** navedb, kot glavna razloga navaja (1) **nezaupanje v zaposlenega/-o, da bo delo opravljal/-a učinkovito** in (2) **organizacijo dela na delovnem mestu**. **Manjšo možnost nadzora nad delom zaposlenega** kot razlog zavračanja možnosti dela na daljavo s strani delodajalcev navaja **15 %** vprašanih, **8 %** navedb je povezanih z razlogoma (1) **ujetosti v obstoječe vzorce razmišljanja o odnosu nadrejeni/-a – zaposleni/-a** in (2) **bojaznijo, da bi prišlo do kršitve poslovnih skrivnosti**.

Anketiranci, ki jih zanima vključitev v nov inkubator v Ilirski Bistrici, so posredovali kontaktne podatke, ki bodo olajšali medsebojno komunikacijo in pomagali učinkoviteje načrtovati najboljše rešitve za vzpostavitev omenjene institucije v Ilirski Bistrici. Če ste tudi vi zainteresirani za sodelovanje, pošljite svoje podatke na obcina.ilirska-bistrica@ilirska-bistrica.

Občina Ilirska Bistrica

Slika 3: Razlogi, ki po mnenju respondentov delodajalce najbolj odvrčajo od zagotavljanja možnosti dela zaposlenih na daljavo v poslovnih prostorih inkubatorja v Ilirski Bistrici

DIRKA PO SLOVENIJI

3. etapa
GROSUPLJE - POSTOJNA
16. junij

TUDI SKOZI ILIRSKO BISTRICO

Kolesarska dirka po Sloveniji je eden največjih športnih dogodkov pri nas. Začetek tretje etape bo **16. 6. 2023** v Grosupljem, končala pa se bo v Postojni. Vmes bodo kolesarji zapeljali tudi proti Ilirski Bistrici. Zadnji dve uri vsake etape prenašajo v živo na Eurosportu in RTV 2. V lanskem letu je bilo ob cestah na celotni trasi veliko navijačev in želimo si, da bi si tudi našo občino zapomnili po dobrem obisku.

Slogan dirke je **"Fight for green"** ali **"Borba za zeleno"**. Zelena majica je tista, ki jo nosi vodilni na dirki in ta barva simbolizira našo naravo. V tej smeri bo TIC Ilirska Bistrica tudi usmerjal "okrasitve in animacije" ob sami trasi. Želimo si, da bi na dogodku sodelovali in se med seboj povezali tudi vrtci, šole, krajevne skupnosti, društva in ostala zainteresirana javnost.

V sredo, **10. 5. 2023**, bo ob 19. uri v prostorih TIC-a (Gregorčičeva c. 2) potekal sestanek za vse, ki se želijo aktivno vključiti v ta spektakel. Zato vabljeni vsi predstavniki omenjenih organizacij, da se nam pridružite! Predstavljena bo celotna dirka in natančnejši potek dogodkov v naši občini ter spremljevalne aktivnosti.

5. SEJA OBČINSKEGA SVETA OBČINE ILIRSKA BISTRICA

V četrtek, 20. aprila 2023, so občinski svetniki naše občine zasedali na 5. seji Občinskega sveta Občine Ilirska Bistrica.

V svet lokalnih skupnosti pri Centru za socialno delo Primorsko-notranske regije so za štiriletni mandat imenovali Roka Smrdelja, v svet zavoda Vrtca Jožefe Maslo pa Zdenko Tomažič, Jerneja Boštjančiča in Petro Grlj.

OBČINSKE NAGRADE ZA NAJBOLJ ZASLUŽNE SOKRAJANE ZA LETO 2023

Občinski svetniki so potrdili vse predloge za občinske nagrajence v letošnjem letu in tako naziv častni občan Občine Ilirska Bistrica prejme Vojko Čeligoj, plaketo Občine Ilirska Bistrica prejmejo: Andreja Vinšek Grlj (družbene dejavnosti), Nataša Frank (kultura)

in Lado Čeligoj (šport), spominsko plaketo Občine Ilirska Bistrica Hrušiški škornjari, Rod snežniških ruševcev, Osnovna šola Dragotina Ketteja, Lokostrelski klub in Klub študentov Ilirska Bistrica.

FINANČNO POSLOVANJE OBČINE V LETU 2022

Za nabavo stopnišnega vzpenjalnika je občinski svet invalidni osebi odobril 2.925 evrov.

Občinski svetniki so sprejeli tudi zaključni račun občine za leto 2022. Občina je lani zabeležila 18.893.200 evrov prihodkov, od tega 9.890.592 evrov dohodnine, nekaj manj kot pol milijona transfernih prihodkov in dobra dva milijona evrov davkov na premoženje. Odhodkov je bilo nekaj manj kot prihodkov, in sicer 18.258.141 evrov. Za delovanje občine in krajevnih skupnosti je bilo porabljenih 4,6 milijonov evrov, za transferje posameznikom, gospodinjstvom, neprofitnim organizacijam, subvencijam 5,8 milijonov evrov, za investicije in investicijsko vzdrževanje pa je občina porabila skoraj 8 milijonov evrov, od tega 1.015.646 evrov za dokončanje zdravstvenega doma. Celotna vrednost izgradnje prizidka je tako znašala nekaj čez 3,5 milijone evrov.

POROČILI O DELU ZDRAVSTVENEGA DOMA IN KOMUNALNEGA PODJETJA

Občinski svetniki so obravnavali in sprejeli tudi zaključna računa Zdravstvenega doma Ilirska Bistrica in Komunale Ilirska Bistrica. Poročilo sta podala direktorja Boštjan Plešec in Tomaž Umek. Obe ustanovi pestijo predvsem kadrovske težave, pri čemer sta oba direktorja predstavila svoje aktivnosti za odpravo problemov s pomanjkanjem zdravnikov oziroma z zagotovitvijo ustrezne kadrovske strukture v zdaj kadrovsko podhranjenem komunalnem podjetju. Glede dejavnosti zdravstvenega doma je občinske svetnike zanimalo, ali potekajo aktivnosti na področju centra za duševno zdravje in satelitskega urgentnega centra, kakšne so namere glede dejavnosti podružničnih ambulant v Podgradu in Knežaku, zakaj so čakalne dobe za fizioterapijo (pre) dolge, kritični pa so bili tudi glede nezadostnih zobozdravstvenih storitev.

Gradiva za sejo, vključno s poročili zavodov, so dostopna na naši spletni strani prek povezave Arhiv gradiv in sklepov OS - Gradivo in sklepi OS - Občinski svet (ilirska-bistrica.si), posnetek seje pa si lahko ogledate na TV Galeja.

Tekst in foto: DJ

NOVA LEKARNA BO ZGRAJENA DO JESEN 2024

NALOŽBA KRAŠKIH LEKARN

Javni zavod Kraške lekarne Ilirska Bistrica je začel z gradnjo novega objekta, ki bo priključen stari zgradbi Zdravstvenega doma Ilirska Bistrica. V pritličje bodo predvidoma jeseni 2024 preselili lekarniško dejavnost, v nadstropju pa bodo poslovni prostori uprave zavoda.

Kot nam je povedala direktorica Kraških lekarn Ana Kobal, bo lekarna sodobno opremljena. Predvideno je na primer robotizirano skladiščenje zdravil. Obstoječe prostore bodo prodali ali jih oddali v najem. Vrednost naložbe znaša nekaj manj kot dva milijona evrov.

DJ

Foto: Arhiv JZ KL

AVTORJA DVEH NAJBOLJ PERSPEKTIVNIH POSLOVNIH IDEJ STA BORUT DELOST IN PRIMOŽ ROJC

Na zaključni prireditvi programa »BIZNIS in PIP«, ki je potekala v sodelovanju s Podjetniškim inkubatorjem Perspektiva (PIP), smo razglasili zmagovalni, najboljši poslovni ideji izmed osmih, s katerimi se je v programu za občinsko nagrado potegovalo osem njihovih avtorjev, doma iz občine Ilirska Bistrica. Zmagovalca sta Borut Delost in Primož Rojc, bona v vrednosti 10.000 evrov pa sta jima izročila župan Občine Ilirska Bistrica dr. Gregor Kovačič in vodja PIP dr. Jana Nadoh Bergoč.

Na prvem od treh zaključnih dogodkov programa *Biznis in PIP*, sledita še dogodka v Pivki in Postojni, je župan dr. Gregor Kovačič izpostavil bogato zgodovino, tudi inovativnega, podjetništva na Ilirskobistriškem in pozdravil sodelovanje Občine Ilirska Bistrica s Podjetniškim inkubatorjem Perspektiva ter poudaril pomen razvoja podjetništva v lokalni skupnosti. Vodja PIP pa je pohvalila inovativne ideje, s katerimi so letos udeleženci poskušali prepričati strokovno komisijo.

Program so popestrili tudi mladi. Najprej so se na podjetniškem bazarju mladih predstavili člani podjetniških krožkov OŠ Knežak in OŠ Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica ter Gimnazije Ilirska Bistrica, v programu prireditve pa še posebej zmagovalci regijskega tekmovanja POPRI (Ekipa EPC – Eco Phone Case iz OŠ Toneta Tomšiča Knežak) s svojo predstavitvijo ideje stoodstotno lesenih ovitkov za mobilne telefone, s katero so se uvrstili na tekmovanje na državni ravni.

Pred razglasitvijo zmagovalcev se je vseh osem udeležencev letošnjega programa Biznis in Pip predstavilo javnosti, in sicer Maja Penko z grajsko jahalno šolo, Primož Baša z banko palet, Borut Delost s konjeniškim turizmom, Primož Rojc z inovativnimi lesenimi igračami, Sabina Stambulić Pugelj s turističnimi vodenji na prazgodovinske naselbine, Sonja Prosen z medeno-cvetličnimi doživetji, Luka Boštjančič z detoxom in glampingom v Zal-

Letošnji sodelujoči v družbi župana in vodje PIP

čih, kolesarsko akademijo Roberta Jenka pa je predstavila njegova partnerka Urška.

Kako začrtati svojo poslovno pot in postati uspešen podjetnik, sta v pogovoru z voditeljem Gregorjem Budalom predstavila Ajda Novak iz podjetja OTB Marketing in Zvonko Boštjančič iz podjetja Blubit, d. o. o., oba doma iz občine Ilirska Bistrica.

Kot so zapisali v obrazložitvi, je Borut Delost predstavil inovativen turistični produkt v sicer klasični branži, ki pa lahko dosega velik potencial rasti. Komisijo je prepričal s svojo

osredotočenostjo, jasno izdelano vizijo, kaj bi želel dodati v lokalnem okolju, in s kompetentnostjo ter samozavestjo, da to lahko tudi v resnici izvede.

Primož Rojc je komisijo prepričal z dodelanim izdelkom, ki posega na zelo specifičen trg etičnega podjetništva, izkorišča slovenski les in ima velik potencial za vstop na tuje trge, k čemur ga komisija tudi želi spodbuditi sodeljeno nagrado.

Naj še dodamo, da je program Podjetniškega inkubatorja perspektiva Biznis in PIP letos svojo mrežo iz Postojne in Pivke prvič razširil na občino Ilirska Bistrica. V programu je sodelovalo skupaj 30 udeležencev, program pa je zajemal osem vsebinskih izobraževalnih sklopov, izvedenih v sistematično zastavljenih strokovnih delavnicah. V teh so podjetniki izoblikovali svoje poslovne modele in uresničili svoje podjetniške namere, ki so jih v ponedeljek predstavili neodvisni tričlanski strokovni komisiji.

TK, DK

Foto: Studio Avenir

Gimnazijci na podjetniškem bazarju mladih

Nadarjeni kneški podjetniki

KONJENIŠKI TURIZEM BORUTA DELOSTA

S prvim od zmagovalcev programa »Biznis in Pip« smo spregovorili o njegovi zamisli, ki bi na Ilirskobistriško privabila ljubitelje konj in skritih kotičkov s celega sveta. S čim je prepričal strogo komisijo, kako gleda na posel in kaj je ključno za uspeh, nam je zaupal v spodnjih vrsticah.

Kaj vam pomenijo kmetija in konji?

Kmetija in konji so moj način življenja že dobrih dvajset let. Naše življenje je prilagojeno njim in večina našega dneva se vrti okoli njih. Kdor se ukvarja z živalmi, naj bo to kmetija ali pa hišni ljubljencek, dobro ve, o čem govorim.

Kdaj ste začutili, da lahko vaš hobi postane tudi vaš poklic?

To sem začutil, ko smo odpeljali prve goste na teren in vsi odzivi so bili pozitivni. Spoznal sem, da to zelo rad delam in v tem uživam.

Kaj je bistvo vaše poslovne ideje?

Bistvo naše ideje je, da omogočimo ljudem, ki uživajo na konjskem hrbtu tako kot mi, da raziskujejo našo prekrasno okolico.

Zakaj ste se odločili za sodelovanje v programu »Biznis in Pip«, ki ga s Podjetniškim inkubatorjem Postojna letos prvič financira tudi Občina Ilirska Bistrica?

Za sodelovanje sem se odločil, ko sem videl oglas na družbenih omrežjih. Menil sem, da bi bilo dobro poizkusiti. Zaupal sem vase in v uspešen razplet, saj je po mojem mnenju drugim kandidatom kljub zelo dobrim idejam malo zmanjkalo, da bi dokončali in izpilili svoje projekte.

Kaj ste se naučili o poslu?

O poslu sem se naučil veliko. Na probleme ali izzive sedaj pogledam z več zornih kotov, saj ni vse črno ali belo. Naučil sem se, da vedno še koga vprašam za drugo mnenje, ker lahko ti na stvar ne gledaš s prave strani.

Lahko malce podrobneje predstavite vašo idejo, prosim?

Naša ideja je v bistvu zelo preprosta – ljudem omogočiti počitnice na konju. Ker je transport lastnega konja na večje razdalje preveč drag in

stresen za konja, se ljudje raje odločijo, da najamejo konja pri meni. Zraven dobijo še vodiča, ki podrobno pozna pokrajino in jim ni treba skrbeti, da se bodo izgubili.

Kako nameravate nadgraditi vašo poslovno idejo?

Svojo idejo bom nadgradil z uvajanjem novih poti, razširil pa bom tudi ponudbo konjeniškega turizma.

Kaj je po vašem mnenju najpomembnejše pri odločitvi za lastni posel? Kako ste se vi odločili za ta korak in kaj bi priporočili bodočim podjetnikom?

Za lastni posel se mora vsak posameznik sam odločiti. Če misli, da ima dobro idejo, naj jo zasleduje in pri tem tudi vztraja. Uspeh in realizacija ne prideta čez noč. Za vsako stvar je treba trdo delati, saj je dosti več padcev kot uspehov.

Potencialne vlagatelje in partnerje se pridobi z inovativno idejo in jasno vizijo o tem, kdo bo vaše izdelke oziroma dejavnost kupil.

Kdo so vaši kupci, vaše stranke in kako je vaš posel vpet v lokalno okolje? Kako boste pomagali Ilirsko Bistrico postaviti na zemljevid sveta?

Naši kupci so ljudje, ki želijo aktivno preživeti dopust. Največ gostov je Evropejcev, povečuje pa se tudi delež Američanov. Naš posel temelji na sodelovanju z lokalnim okoljem, saj so naši programi izpeljani tako, da obiščemo skoraj vsako lokalno znamenitost, ki je dostopna s konji. Veliko sodelujemo tudi s ponudniki hrane v naši okolici.

TK

Foto: Studio Avenir

OBVESTILO

Občina Ilirska Bistrica je objavila

JAVNI RAZPIS

za sofinanciranje odstranjevanja azbestne kritine in azbestnih stenskih oblog v letu 2023

Izvedena bodo mesečna odpiranja vlog, in sicer na naslednje datume: 26. 5. 2023, 30. 6. 2023, 28. 7. 2023, 25. 8. 2023, 29. 9. 2023 in 20. 10. 2023.

Razpisno dokumentacijo lahko vlagatelji dobijo v sprejemni pisarni Občine Ilirska Bistrica, objavljena je tudi na spletni strani Občine Ilirska Bistrica (www.ilirska-bistrica.si).

Kontaktna oseba: **Luka Špilar**, tel.: 05 71 12 331, e-pošta: luka.spilar@ilirska-bistrica.si.

SVET IGRAČ PRIMOŽA ROJCA

Drugi nagrajenec projekta »Biznis in Pip« Primož Rojc je oblikovanje lesa povzdignil na višji nivo. Z inovativnimi igračkami iz lesa, naravnimi materiali in dovršenimi rokodelskimi spretnostmi počasi osvaja domače tržišče, s pomočjo sestavljene lesene igrače živalski svet, ki spodbuja otrokovo domišljijo in ročne spretnosti, pa ima namen prodreti tudi na evropski trg.

Kaj vam pomeni oblikovanje lesenih igrač?

Prve igrače sem oblikoval za svoje otroke, čisto za svoje veselje. Spontano je ta hobi prerasel v zaposlitev. Oblikovanje in izdelava igrači mi pomeni veselje in izziv, saj je težko na trg postaviti nekaj novega in izvirnega.

Kdaj ste začutili, da lahko vaš hobi postane tudi vaš poklic?

O ideji, da postane izdelava igrači moj poklic, sem začel razmišljati pred dobrim letom, prav med hobijem in zaposlitvijo pa sem prestopil, ko sem bil prepričan, da lahko od tega živim.

Kaj je bistvo vaše poslovne ideje?

Bistvo poslovne ideje, s katero sem se prijavil na program Biznis in PIP, je lesena igrača, ki se lahko dopolnjuje in je oblikovana tako, da bo zanimiva za slovenski trg, najpomembnejše pa je, da bom z njo poskusil vstopiti na trge Evropske unije.

Zakaj ste se odločili za sodelovanje v programu Biznis in Pip, ki ga v sodelovanju s Podjetniškim inkubatorjem Postojna letos prvič financira tudi Občina Ilirska Bistrica?

Za sodelovanje sem se odločil, ker sem bil vesel, da je občinska oblast končno začela razmišljati o malem gospodarstvu, o star-up podjetnikih, in s tem projektom začela premikati podjetništvo na bolje. Prijavil sem se tudi zato, ker so bile delavnice kvalitetne, polne koristnih informacij in ker sem ocenil, da ima moja ideja realne možnosti za zmago v zaključku programa.

Kaj ste se naučili o poslu?

Delavnice v okviru programa so postale z vrsto informacij in nasvetov, koristnih v svetu posla – od prodajnih poti, marketinga, določitve cene, javnega nastopanja in tako naprej.

Dobili smo veliko informacij in znanj, ki nam bodo koristila na nadaljnji poti.

Lahko malce podrobneje predstavite vašo idejo?

Ideja leseni živalski svet je ideja o leseni igrači, ki je sestavljena iz vozila, štirih figur, ki predstavljajo družino, in desetih živali. Vse figure se skladajo ena na drugo, ob drugo itd. in vse lahko postaviš na vozilo. Tako se otrok svobodno igra, razvija domišljijo in spretnosti, zaradi avtomobilčka pa se še giblje. Paketke je možno dopolnjevati z različnimi figurami in vozili ter so tako zanimive za nadaljnji razvoj in nove produkte. Igračo je oblikoval priznani slovenski industrijski oblikovalec Sergio Gobbo.

Kako jo nameravate nadgraditi?

Nadgraditi jo nameravam z novimi paketi in sistemom hišk.

Kaj je po vašem mnenju najpomembnejše pri odločitvi za lastni posel? Kako ste se vi odločili za ta korak in kaj bi priporočili bodočim podjetnikom?

Pomembno je, da si trdno prepričan v svojo idejo in svoje zmogljivosti ter se zaveša, da bo prva leta težko, da ne omagaš ob neuspe-

hih, ki jih je veliko, in da vidiš širšo sliko poti, na katero se podajaš.

Potencialne vlagatelje in partnerje se pridobi z inovativno idejo in jasno vizijo o tem, kdo bo vaše izdelke oziroma dejavnost kupil. Kdo so torej vaši kupci, vaše stranke in kako je vaš posel vpet v lokalno okolje? Kako boste pomagali Ilirsko Bistrico postaviti na zemljevid sveta?

Moji kupci so starši, ki se zavedajo težav, ki jih prinaša plastična in nekalitetna igrača. Pomembna sta jim osebna nota in trajnostni pristop izdelkov.

Povezavo z našim krajem vidim v tem, da ga promoviram skozi izdelke. Navsezadnje so moje igrače narejene iz lokalnega lesa, ki ga imamo pod Snežnikom v izobilju. Svoj kraj promoviram tudi prek družabnih omrežij in lahko bi ga še bolj. Mogoče se s turistično pisarno v prihodnosti dogovorim, da v paketke, ki potujejo po Sloveniji, priložimo kakšen propagandni material.

Rad bi se zahvalil Občini Ilirska Bistrica, ki je vstopila v projekt Biznis in PIP, Podjetniškemu inkubatorju PIP iz Postojne, katerega član sem in mi nudi izjemno pomoč ter Alenki Volk Penko iz bistriške obrtne zbornice in SPOT točke, ki mi je tudi v veliko oporo na poslovni poti. Hvala celi moji družini – ženi in otrokom, staršem in bratu ter svakinjam in svakom, ki mi pomagajo na nešteto nesebičnih načinov.

TK

Foto: Studio Avenir

SVETOVNI DAN ZEMLJE V KROGU NAJMLAJŠIH

Svetovni dan Zemlje, ki ga že več kot pol stoletja obeležujemo 22. aprila, v svojem sporočilu nagovarja vsakega izmed nas. Obstaja veliko načinov, kako lahko praznujete dan Zemlje. Za začetek je najbolj pomembno, da se bolj zavedamo okoljskih težav in ozavestimo, da lahko vsakdo nekaj doprinese k pozitivnim spremembam.

»To je trenutek, ko lahko spremenimo vse. Zdaj je čas za neustavljiv pogum. Skupaj moramo vlagati v naš planet, kajti zelena prihodnost je uspešna prihodnost.«

Prav vsi se strinjamo, da so otroci naša prihodnost. Še posebej pomembno je, da najmlajša populacija razvije dobro okoljsko ozaveščenost in osvoji veščine pravilnega ločevanja odpadkov. Tako smo svetovni dan Zemlje obeležili z otroki iz Vrtca pri OŠ Rudolfa Ukoviča Podgrad. Otroci so spoznali različne vrste odpadkov, ločevanje in vrsto zabojnikov,

ki jih uporabljamo v gospodinjstvih. V vsaki skupini se je izvedla mini igra – pravilno ločevanje odpadkov – kjer si je vsak otrok izbral odpadke in ga pravilno sortiral v zabojnik. Spoznali so ločevanje papirja, stekla, embala-

Ogled smetarskega vozila

Ločevanje odpadkov

že, biorazgradljivih in ostankov komunalnih odpadkov. Po uspešnem ločevanju odpadkov so jih pričakali komunalni delavci s smetarskim vozilom, kjer so jim predstavili, kako se strese zabojnik. Tisti bolj pogumni so si ogledali tudi notranjost vozila.

Kaja Prosen, JP Komunala Ilirska Bistrica

POBARVANKA IN POVEZOVANKA: LOČEVANJE ODPADKOV

Navodila:

Najprej pravilno pobarvaj zabojnike za odpadke. Zabojnik za **embalažo** ima **rumen** pokrov. Zabojnik za **steklo** (zvon) je **zelen** barve. Zabojnik za **papir** ima **rdeč** pokrov. Zabojnik za **biološke** odpadke je **rjave** barve. Zabojnik za **ostanek** komunalnih odpadkov je **črne** barve.

Zabojnike je potrebno še napolniti. Poveži narisane odpadke z zabojnikom, v katerega spadajo!

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KOHEZIJO IN REGIONALNI RAZVOJ

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

PROJEKT ReNature OBNAVLJA MOKRIŠČA IN TRAVIŠČA

Predstavniki Javnega zavoda Park Škocjanske jame so 3. marca v vašem domu v Harijah domačinom, Varuhom dvoživk in ostalih zanimivih predstavili projekt ter njihove aktivnosti, med katere spadajo tudi obnove kalov in velbanega studenca v štirih občinah, ki ležijo na vplivnem območju Parka Škocjanske jame. Mreža kalov in drugih vodnih teles predstavlja pomembno točko v življenjskem krogu dvoživk, ki jih naslavlja projekt ReNature, v katerem je park vodilni partner, sofinancirajo pa ga Islandija, Lihtenštajn in Norveška s sredstvi Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 ter slovenski partnerji.

Harije smo si izbrali, ker se na regionalni cesti pod vasjo nahaja za dvoživke kritičen odsek, saj se tam spomladi množično selijo čez cesto proti Moli in Klivniku, zaradi prometa pa jih ogromno konča pod kolesi. S pomočjo Varuhov dvoživk in ostalih prostovoljcev smo letos na varno prenesli več kot 2500 dvoživk iz šestih različnih vrst (navadna krastača, sekulja, rosnica, zelena rega, navadni močerad in navadni pupek). Bolj razvejana mreža mokrišč, prenašanje čez ceste na najbolj kritičnih točkah, urejeni podhodi in varovalne ograje nudijo dvoživkam večje možnosti za preživetje.

Projekt se ukvarja z obnovo mokrišč in travniških ekosistemov, pomembnih za Naturo 2000 in druge zavarovane vrste ter habitatne tipe, ki so pod velikim pritiskom zaradi podnebnih sprememb. Skupaj s štirimi partnerji izvajamo aktivnosti obnove teh pomembnih življenjskih prostorov, ozaveščamo in izobražujemo.

Vse dvoživke so v Sloveniji zavarovane, predstavljajo pa pomemben del življenjskega kroga in so pokazatelj ohranjenosti okolja, v katerem živimo. So naše zaveznice na vrtovih, njivah, sadovnjakih, saj se prehranjujejo s polži, komarji, stenicami in tako skrbijo, da se škodljivci ne namnožijo preveč. S svojim regljanjem nam nudijo tudi prijetno zvočno kuliso, če jim le prisluhnemo.

*Ekipa projekta ReNature,
Park Škocjanske jame*

Simpozij z mednarodno udeležbo

VODNI DNEVI 2023

Rimske Toplice, 24.–25. maj
Kongresni center Rimske terme

PRIDRUŽITE SE NAM NA VODNIH DNEVIH!

Pomlad je čas za prebujanje narave in obenem priložnost, da se prebudimo tudi mi. Narava nas s svojim lastnim zgledom in energijo vedno znova vabi, da stopimo v korak z njo, se spreminjamo, kot se spreminja sama, navsezadnje pa se od nje naučimo, kako to počne.

Na letošnjih *Vodnih dnevih*, ki se bodo odvijali v Rimskih Toplicah 24. in 25. maja, želimo v

sodelovanju z različnimi deležniki pospešiti spremembe na vseh področjih upravljanja voda in odgovorneje prispevati k večji zaščiti in ohranjanju naših voda.

Na dvodnevem simpoziju bomo razmišljali o tem, ali smo na pravi poti k vključujoči politiki vodnega okolja, posvetili se bomo načrtom in odgovornosti pri zagotavljanju ustrezne oskrbe s pitno vodo, izpostavili sodelovanje komunalnih upravljavcev, ki skrbijo

za ustrezno delovanje tehnoloških objektov kanalizacijskih sistemov in upravljavcev čistilnih naprav, odgovorili bomo tudi na vprašanje, zakaj je za urejanje vodnih in obvodnih prostorov tako pomembno sodelovanje odločevalcev, izvajalcev, stroke in civilne družbe.

Svoje znanje in izkušnje bodo z nami delili domači in tuji strokovnjaki, predstavniki lokalnih gospodarskih javnih služb in civilne družbe. Izkoristite priložnost in prisluhnite različnim strokovnjakom s področja upravljanja voda in poiščite odgovore na svoja vprašanja v razpravah na tematskih okroglih mizah.

Ne čakajte na maj in se nam pridružite pri skupnem pospeševanju sprememb! Več informacij je na voljo na spletni strani simpozija *Vodni dnevi*.

Slovensko društvo za zaščito voda

Z OBMOČJA NEKDANJEGA TOKA ODSTRANJENIH VEČ KOT ŠEST TON NEVARNIH ODPADKOV

SANACIJA TUJIH STARIH GREHOV NA DAVKOPLAČEVALSKI RAČUN

V ponedeljek, 24. aprila, so delavci podjetja KEMIS, d. o. o., odpeljali nevarne odpadke z območja nekdanje Tovarne organskih kislin v Ilirski Bistrici. Izvajalec je sanacijo izvedel z nakladanjem ustrezno predhodno zaščitene palet. Glede na celotno količino nevarnih odpadkov je bil njihov odvoz izveden v dveh delih. Izvajalec je najprej odpeljal 3080 kilogramov odpadkov, nato pa še 3260 kilogramov, skupaj kar 6340 kilogramov odpadkov.

Na ta način smo poskrbeli za očiščenje še zadnjih dveh prostorov v objektu nekdanje mlekarne. Za tokratno sanacijo je občina porabila 39.500 evrov iz občinskega proračuna.

Še vedno ostaja problem stolp - komore s strjenim mazutom na obrobju nekdanjega TOK-a.

Za ureditev še tega zahtevnega zaloga bo potrebno preučiti mogoče načine izvedbe in zagotoviti denar za poseg.

Občinska uprava
Foto: Občinska uprava

KNEŽANI OČISTILI DOMAČO VAS

V soboto, 1. aprila, smo se krajanje treh vasi Krajevne skupnosti Knežak zbrali na vaški »rabuti«.

V Knežaku smo uredili področje Lokve proti Koritnicam, Sela in Lukovice ter očistili eno izmed divjih odlagališč na robu vasi. Pozabili nismo niti na gredice v vasi, iz narave pa smo odstranili kar nekaj vreč smeti. V Koritnicah smo uredili okolico avtobusne postaje in igrišča. Počistili smo spomenik in pobrali smeti ob cesti do Knežaka in Bača.

Veseli smo, ker so se akciji pridružili tudi Mašunci, ki so vzdolž celotne trase Mašun – Koritnice pobrali kar deset vreč smeti. Kljub temu, da se nas je zbralo okrog 70, na prihodnji akciji pričakujemo več mlajših udeležencev, saj si želimo, da skupaj pokažemo, da nam je mar za kraj, v katerem živimo.

Brigita Žvokelj, KS Knežak
Foto: KS Knežak

IZKUPIČEK ČISTILNE AKCIJE DVANAJST TON ODPADKOV

Sobotna čistilna akcija, ki je v želji po čistejšem in prijaznejšem okolju združila številne občanke in občane, društva in organizacije, je bila zelo uspešna, saj smo s skupnimi močmi nabrali kar 12 ton smeti.

Na pobudo tabornikov Rodu snežniških ruševcev Ilirska Bistrica, Občine Ilirska Bistrica in Javnega podjetja Komunala Ilirska Bistrica, d. o. o., ter v sodelovanju s podjetjema Ipil, d. o. o., in Irbis professional hygiene, Parkom Škocjanske jame in številnimi društvi ter organizacijami se je čistilo v Jasenu, Knežaku, Kosezah, Hrušici, Šembijah, Podtaboru, Tominjah, Kuteževem, Trpčanah, Podgrajah, Zabičah, Smrjah, Novokračinah, Jelšanah, Podgradu, Račicah, Sabonjah, na Gornjemu Zemonu, v Kilovčah in Malih Ločah ter na Starodu, Baču, Ostrožnem

Brdu, Sušaku, Rjavčah in Topolcu. Te vasi so se uradno prijavile na čistilno akcijo, verjamemo pa, da so še številne vasi po občini, ki so podprle to plemenito idejo.

Zbor za ilirskobistriško čistilno akcijo je bil na parkirišču za Občino Ilirska Bistrica, kjer so se po pozdravnem nagovoru župana dr. Gregorja Kovačiča, vodje Parka Škocjanske jame Boruta Perica in predstavnika tabornikov Martina Prosenca zbrani razdelili v skupine in se razporedili po celotnem mestu.

Zbor ob občinski stavbi. Foto: Ruševci

Mladi Ruševci so očistili okolico železniške postaje. Foto: Studio Avenir

Čiščenje okolice stadiona. Foto: Tjaša Kaluža

Čistilne akcije na Gornjem Zemonu se je udeležilo 23 vaščank in vaščanov, ki so čistili na severni in južni strani vasi. Foto: Vaška skupnost Gornji Zemon

Čistili so tudi v Tominjah. Foto: Vaška skupnost Tominje

Izkazali so se tudi v Smrjah. Foto: Vaška skupnost Smrje

Vaščani Rjavč ob pobranem kupu smeti. Foto: Vaška skupnost Rjavče

Zbrane smeti so v Kilovčah odložili poleg ekološkega otoka, kjer so počakale na odvoz. Foto: Vaška skupnost Kilovče

V Koritnicah so očistili del okrog avtobusne postaje, gasilskega doma in spomenika. V sklopu akcije se je zasadilo tudi nekaj zelenja v vasi. Foto: Vaška skupnost Koritnice

V boj s smetmi so se v Kuteževem podali kar s štirikolesnikom. Foto: Vaška skupnost Kuteževo

Tudi v Kosezah smo v soboto izvedli čistilno akcijo in očistili vas ter širšo okolico. Žal ugotavljamo, da ljudje še vedno niso dovolj osveščeni in smeti odlagajo v naravo. Občini Ilirska Bistrica se zahvaljujemo za dostavo rokavic in vreč ter hiter odvoz odpadkov

Simon Sedmak in Borut Tomšič, predstavnika KS Koseze
Foto: Krajevna skupnost Koseze

V soboto, 15. aprila, smo se na pobudo Občine Ilirska Bistrica tudi vaščani Račic pridružili čistilni akciji. Zbrali se nas je čez 30 vaščanov treh generacij. Zbrali smo ogromno količino smeti in tako vsaj deloma naravi povrnili lepoto in čistočo, ki si jo zasluži. Žalosti nas, da brezvestni posamezniki še vedno odlagajo v naravo različne odpadke, ki vanjo ne sodijo. Hvala sovaščanom za trud, občini za podarjen material in JP Komunala za ažuren odvoz zbranih odpadkov.

Mateja Kresevič Baričič
Foto: Vaška skupnost Račice

Za lepšo okolico so poskrbeli tudi na Baču. Foto: Krajevna skupnost Bač

V SABONJAH ZAVIHALI ROKAVE

V sedem dni trajajoči celodnevni delovni akciji so vaščani Sabonj posekali in odstranili vse moteče gozdno drevje ob občinski cesti Sabonjski most–Sabonje, ki je še posebej v dežju, snegu, žledu in neurju ogrožalo varnost voznikov in pešcev na cestišču.

Najprej je bilo potrebno zbrati podpise lastnikov parcel, da soglašajo s posekom in odvozom drevja, potem pa še marljive delavce za izvedbo delovne akcije. Okrog 15 vaščanov je v tednu dni z motornimi žagami, traktorji in gozdarskim kamionom zagotovilo varnejši dostop do vasi za vse udeležence v prometu.

Za dobro organizacijo in varno izvedbo delovne akcije sta zaslužna njena pobudnika – predsednik vaške skupnosti Sabonje Simon Petrač in podpredsednik Marjan Mavrič, ter skoraj vsi vaščani, ki smo brezplačno delali s svojo mehanizacijo. Veseli smo bili tudi nepričakovane obiska podžupana g. Andreja Černigoja, ki je s svojo prisotnostjo in priložnostnim darilom moralno podprl prizadevanja vaščanov.

Tradicija delovnih akcij oziroma »rabut« v Sabonjah sega daleč nazaj v vaško zgodovino, saj je bila vsa ključna vaška infrastruktura zgrajena

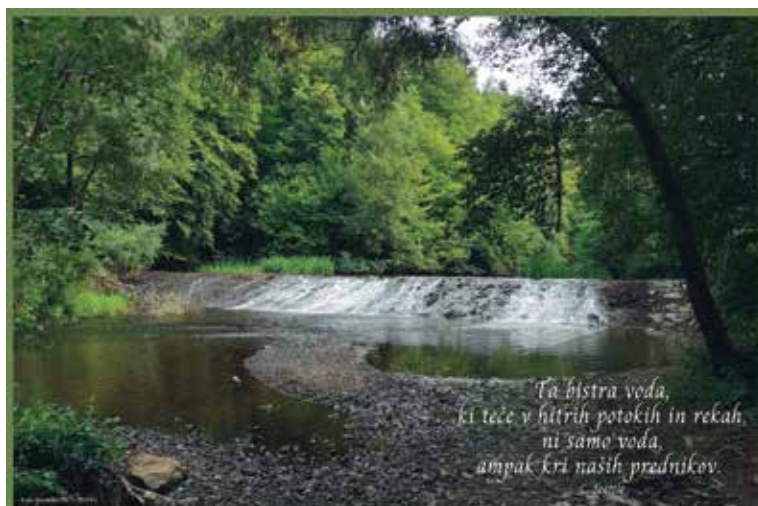

na predvsem z delom in samopriskom vaščanov. Ponosni smo, da omenjeno tradicijo še vedno ohranjamo in z delom ter druženjem skrbimo tako za našo vas kot tudi za dobre medsosedske odnose.

Zahvaljujemo se vsem, ki so kakorkoli sodelovali na delovni akciji!

Vaška skupnost Sabonje

Foto: VS Sabonje

*Ta bistra voda,
ki teče v hitrih potokih in rekah,
ni samo voda,
ampak kri naših prednikov.*

Društvo Eko Bistrica v sodelovanju z Zavodom REVIVO,
Parkom Škocjanske jame in Knjižnico Makse Samsa Ilirska Bistrica

vabi na okroglo mizo

POPIS OVIR NA REKI REKI

v četrtek, 25. maja 2023, ob 19. uri,
v Knjižnici Makse Samsa.

V razpravi bodo sodelovali:

Eva Horvat, mag. ekologije in biodiverzitete, Zavod REVIVO,
Nevenka Lukić Rojšek, World Wide Fund for Nature (WWF) Adria in
Jure Gombač, uni. dipl. inženir vodarstva in komunalnega inženiringa.
Okroglo mizo bo moderiral Damjan Habe iz Zavoda REVIVO.

Prijazno vabljeni!

Ruševci 70 let

Taborniki vseh generacij,
dragi prijatelji, starši in
podporniki društva,

vabljeni na slavnostno akademijo ob našem jubileju.

Ob tej priložnosti bo v avli
Doma na Vidmu na ogled
taborniška razstava.

Društvo tabornikov Rod snežniških ruševcev Ilirska Bistrica

**Sobota,
13. maj
2023,
ob 18.00 v
Domu na
Vidmu.**

TABORNIKI

www.rusevci.si
rusevc_snezniški
Rod snežniških ruševcev

MEJA NAJ BO LE ŠE ZGODOVINSKI SPOMIN, ČAS JE ZA USTVARJANJE NOVIH ZGODB!

V Ilirski Bistrici je 20. aprila potekala prva Poslovna borza lokalnih ponudnikov s čezmejnega območja od Postojne, Cerknice, Krasa, Brkinov, Ilirska Bistrice do Matuljev, Reke in Buj. Na borzi se je predstavilo 36 ponudnikov turističnih in gostinskih storitev ter s področij kmetijstva, športa in kulture.

Po letošnjem padcu meje s sosednjo Hrvaško se je v nekdanjih obmejnih občinah odprl neizkoriščen turistični prostor. Odsočnost meje, ki je tekom zgodovine ločevala in povezovala hkrati, odpira možnost za novo čezmejno turistično območje in ustvarjanje partnerstev. Padec meje je tako priložnost za nastanek čezmejnih ponudb povezanih doživetij in večjega sodelovanja na področju kmetijstva, turizma, športa in kulture. Močne zgodovinske povezave, ki se kljub meji niso nikoli povsem pretrgale, še vedno obstajajo.

MED SABO SE ŠE VEDNO SLABO POZNAJO

V praksi se kaže, da so kraji ob meji pogosto zgolj tranzitne poti do Istre, Kvarnerja, Zagreba ali bolj zvenečih turističnih destinacij. Kljub številnim prehodnim gostom in bližini večjih turističnih središč (Postojnska jama, Škocjanske jame, Reka, Opatija) pa tej regiji do sedaj ni uspelo zadržati večjega števila gostov. Turizem še vedno išče svojo identiteto, kar se kaže v šibki, neizraziti in nepovezani ponudbi. Odločevalci in ponudniki na obeh straneh se med seboj slabo ali sploh ne poznajo, spregledane so naravne in kulturne posebnosti posameznih

krajev, prav tako se ne izrablja privilegij zgodb, ki jih ponuja nekdanja meja.

Prav zato sta se TIC Ilirska Bistrica in Društvo turističnih novinarjev Slovenije odločila za skupno organizacijo Poslovne borze lokalnih ponudnikov, na kateri so se prvič uradno srečali ponudniki turističnih vsebin in storitev z obeh strani meje z agencijami, hotelirji, predstavniki občin, razvojnih agencij in zavodi za turizem.

Cilj organizatorjev je, da se okrepi razvoj turizma in spodbudi večje sodelovanje med enako mislečimi posamezniki in institucijami v širši regiji tega obmejnega prostora. Borza lokalnih ponudnikov je dobra podlaga za pisanje nove strategije turizma v prostoru, ki je ravno zaradi zgodovinskega spomina izjemno bogat z originalnimi vsebinami, avtentičnimi doživetji, hkrati pa nas vse uči o sobivanju kultur, narodov in jezikov. Želja organizatorjev je, da čezmejno srečanje postane prvi korak k vzpostavitvi enotnega čezmejnega turističnega območja, ki prek povezovanja in skupnega nastopa na trgu ne bo zgolj tranzitno, ampak bo postopoma pritegnilo več stalnih gostov.

V sklopu Borze je potekal strokovni posvet *Povezani v prihodnost*, na katerem so sodelovali: Peter Misja, župan Občine Podčetrtek, Jasmi-

na Dlačić, podpredsednica Zveze slovenskih društev na Hrvaškem, Stojan Ščuka, direktor Parka Škocjanske jame, Marjana Kalčič, direktorica Turistične zajednice Matulji, Matej Kandare, direktor Združenja Slovenia Outdoor, Valter Bassanese, direktor Turistične zajednice Buje, in Maja Uljan, direktorica TIC Ilirska Bistrica.

Sogovorniki so se na posvetu, ki ga je vodila Marjana Grčman, predsednica Društva turističnih novinarjev Slovenije, strinjali, da je najbolj uspešno tisto čezmejno povezovanje, ki gradi na spoznanju lokalnih ljudi, da imajo od tega koristi vsi, medtem ko različne strategije pogosto ostanejo mrtva črka na papirju.

Plod posveta je bil tudi konkreten predlog Petra Misje, župana Občine Podčetrtek, o ustanovitvi konzorcija, ki bi se zavzel za čezmejno povezovanje na turističnem in drugih področjih.

POBUDA ZA ČEZMEJNO POVEZOVANJE

Na dogodku je Društvo turističnih novinarjev Slovenije obmejnimi občinam, Regionalni razvojni agenciji Zeleni kras, turističnim združenjem in agencijam dalo pobudo za tesnejše čezmejno sodelovanje, ustvarjanje skupnih zgodb in bolj enoten nastop na trgu. Člani Društva so s podpisom pobude hkrati tudi simbolno izrazili svojo pripravljenost za celovitejšo predstavitev obmejnih turističnih zgodb v medijih z željo, da bo turizem skupni projekt obmejnih občin in celotne regije Zelenega krasa ter Primorsko-Goranske županije in da bo to območje zaživelo kot en prostor z (najmanj) dvema kulturama, ki se med seboj spoštujeta, dopolnjujeta in kjer je mogoče, tudi povezujeta.

Borza lokalnih ponudnikov v Ilirski Bistrici je dokaz, da je turistični prostor, ki se je odprl s padcem meje, lahko dobra poslovna priložnost tako za turistične ponudnike, kmete, kot tudi za predstavnike malega gospodarstva. Meja naj bo le še zgodovinski spomin, čas je za ustvarjanje novih zgodb!

Župan občine Ilirska Bistrica dr. Gregor Kovačič pa je ob tej priložnosti podpisal zeleno zavezo, ki se navezuje na pridobljen znak Slovenia Green Destination, s katerim bomo kot destinacija prispevali svoj košček v mozaik trajnostnega delovanja in se na slovenskem, evropskem ter globalnem trgu pozicionirali kot okolju in družbi prijazna destinacija.

Maja Uljan, direktorica TIC Ilirska Bistrica

VELIKONOČNA RAZSTAVA NA GRADU PREM

Velikonočna razstava na gradu Prem je postala že tradicionalna in naznanja odprtje gradu v tekoči sezoni. Velika noč je tesno povezana s praznovanjem in prihodom pomladi. S tem priljubljenim letnim časom se prične novo obdobje – obdobje novega leta, potem ko odmre staro. Velika noč se praznuje na nedeljo po prvi polni spomladanski luni. S praznovanjem tega največjega praznika so povezane

številine šege in navade, ki so se obdržale skozi čas.

Na razstavi so predstavljene nekatere navade, značilne za območje Ilirske Bistrice. Poleg tega si lahko ogledate izdelke vrtčevskih otrok in učencev iz naše občine. Sodelovali so: Vrtec in Osnovna šola Rudolfa Ukoviča Podgrad, Osnovna šola Jelšane in vrtčevska skupina Sončki, Osnovna šola Dragotina Ketteja, Vrtec in Osnovna šola Podgora Kutežev, Osnovna šola Antona Žnidaršiča, Vrtec in Osnovna šola Rudija Mahnič - Brkinca Pregarje, Vrtec Jožefe Maslo, Vrtec pri Osnovni šoli Knežak.

Del Velikonočne razstave so tudi izdelki lokalnih društev, zavodov in rokodelcev. Sodelovali so: CSD Primorsko-Notranjska, enota Ilirska Bistrica – Dnevni center Sonček, CSD

Primorsko-Notranjska, enota Ilirska Bistrica – Pomoč družinam iz Ukrajine Rokavička, KETŠD A. Mihelčič Harije, Društvo zdravljenih alkoholikov, VDC, enota Ilirska Bistrica, Zavod Vivere, Zavod za asistenco oseb z invalidnostjo, Društvo Vezi, Stanovanjska skupina Ilirska Bistrica, Društvo kmečkih žena, Žaži Wood in Lončarna Čarobnica. Poleg tega grad kot vsako leto krasijo cvetlični aranžmaji, ki so jih skrbno pripravile lokalne cvetličarne – Cvetličarna Atelje Brigita, Cvetličarna Rosa in Cvetličarna Kirn.

TIC Ilirska Bistrica

VELIKONOČNA DELAVNICA

Na velikonočni delavnici na gradu Prem smo se v grajski kuhinji družili v prijetni večgeneracijski družbi. Skupaj smo se naučili nekaj novih veščin pri ustvarjanju velikonočnih pirhov, hkrati pa obujali tudi stare.

Letos smo ustvarjali s pomočjo servietne tehnike, ki se lahko uporablja na številne načine. Tokrat smo serviete uporabili na stiroporu, tehnika pa se uporablja tudi na steklu, lesu in drugih površinah. Družaben popoldan smo izkoristili tudi za obujanje drugih velikonočnih šeg in navad, ki so značilne za Bistriško.

Hvala vsem udeleženkam delavnice!

Mateja Kakež, PMK, enota Il. Bistrica

grad Prem

nedelja, 4. junij, ob 17. uri

Spomlad al' polet lepo je zapet

koncert ŽPZ Prem z gosti

ŽPZ Ivan Grbec Škedenj

Pevska skupina Vasovalec

Vstop je prost. Vjudno vabljeni.

VIZITA NA ILIRSKOBISTRIŠKEM ZNOVA ZAŽIVELA

V soboto, 15. aprila dopoldan, so se vojaški obvezniki iz občine Ilirska Bistrica seznanili z vojaško dolžnostjo in tako znova obudili običaj vizite v domačem kraju.

Fantje, ki so si posebej za ta dogodek nadeli bele srajce, na katere so pripeli rožo in pisan trak, so se v družbi deklet svoje generacije na parkirišče pred kulturno-upravnim središčem Doma na Vidmu pripeljali na bogato okrašenih naborniških vozovih. Rože iz krep papirja v barvah slovenske zastave so krasile štiri naborniške vozove z domiselno

okrašenimi traktorji. Najštevilčnejša skupina nabornikov je prišla iz Ilirske Bistrice in okolice, druga skupina je bila iz Jelšan in Kočanije, tretji voz je prišel iz Brkinov, zadnji pa z »Beuga kamna«. Ob zvokih harmonik, trobente, bobna in petja slovenskih narodnih pesmi ter popularnih skladb so se mladi veselo zavrteli.

Po uvodni dobrodošlici so se skupaj s starši in sorodniki odpravili v Kettejevo dvorano Doma na Vidmu, kjer sta jih pozdravila Maja Uljan, direktorica TIC Ilirska Bistrica, in župan dr. Gregor Kovačič, ki je vsaki od skupin izročil pršut, tradicionalno darilo, ki ga fantje prejmejo za iniciacijski obred v odraslost. Po fotografranju pa so se naborniki seznanili z dolžnostmi in pravicami vojaškega obveznika, pripadnice Slovenske vojske pa so fantom podrobno predstavile možnosti zaposlitve in nadaljnje kariere v službi domovine.

Po zaključku uradnega dela programa, ki je nastal v sodelovanju z Ministrstvom za obrambo in Upravo za obrambo Postojna, se je Slovenska vojska predstavila z vojaško opremo, obiskovalci pa so imeli priložnost ogleda delavnice izdelave rož iz krep papirja, ki so jo vodile mojstrice obrti Janja Strle, Nija Renko, Jadranka Kirn, Jerica Strle in Irena Vičič, pripravila pa jo je Mateja Kakež iz Pokrajinskega muzeja Koper, enota Ilirska Bistrica.

Vizitantje so se nato zavihteli na svoje vozove in se v družbi harmonikarskega orkestra Nika Polesa odpeljali še na Titov trg, kjer so to tradicionalno etnološko kulturno dediščino, ki jo zvesto ohranjajo in negujejo še iz časov vladavine cesarice Marije Terezije, predstavili še vsem mimoidočim.

TK

Foto: Nejc Konjevič

JUŠANE KOČANE LETNIK 2005

*In naši generaciji se vizita obeta,
mi smo res ena čedna četa.*

*Danes bomo rajali, plesali in pesmi peli,
saj za v vojsko smo postali zreli.*

(David Prosen)

Fantje in dekleta, letnik 2005, iz Kočanije, Jelšan, Sušaka, Novokračin, Dolenj, Vrbič in Jasena smo se z veseljem odzvali povabilu, da sodelujemo na viziti. Ponosni smo, da lahko nadaljujemo bogato in dolgoletno tradicijo na Bistriškem. Časa za priprave ni bilo veliko, saj smo imeli na voljo le slabe tri tedne. Pri tem so nam največ pomagali starši, stari starši, bratje, sestre in sosedi, za kar se jim iz srca zahvaljujemo.

Radi bi se zahvalili tudi vsem, ki so nam kakorkoli pomagali narediti ta dan popoln, in sicer Občini Ilirska Bistrica, TIC-u Ilirska Bistrica, ga. Ines Marc, vodji uprave za obrambo Postojna, PGD Jelšane za spremstvo in gasilski dom, g. Ivanu Surini za traktor in varno vožnjo, g.

Jožku Štembergerju za prikolico, družini Gombač iz Rečice za palete, KTD Vrbišče šjme in KS Novokračine za uporabo vaškega doma, Balinarskemu klubu Zabiče za uporabo dvorane na Mlaki, g. Damijanu Štembergerju in Binetu Brezcu, g. Urbanu Prosenu iz Zavoda za gozdove OE Sežana KE Ilirska Bistrica za smreke in njihov prevoz. Hvala vsem, ki ste nas kljub slabi vremenski napovedi prišli pogledat in nas spremljali ob poti.

Vizitanti 2023

Foto: Nejc Konjevič

JUNAKI 3. NADSTROPJA OBISKALI TUDI BAČ

53 junaških družin iz celotne Slovenije se je po ogledu Postojnske jame in Parka vojaške zgodovine v Pivki udeležilo sprejema pri gostiteljih na Baču.

Okrog 200 udeležencev izleta, ki so ga poimenovali *Na Krasu bo krasno*, se je na predzadnjo soboto v aprilu mudilo na našem koncu. Otroci, ki so se zdravili na hemato-onkološkem oddelku v 3. nadstropju Pediatrične klinike v Ljubljani in so preboleli raka, so v družbi bratov, sester in staršev obiskali Postojnsko jamo, najbolj obiskano turistično znamenitost v Sloveniji, nato pa so si ogledali še razstave v Parku vojaške zgodovine v Pivki.

Za organizacijo zaključka izleta junaških družin so bili zadolženi v Gostilni Skok na Baču, kjer je doma Junak Žiga Skok, ki se je pri devetih letih boril z Burkittovim limfomom (eden od najhitreje rastočih rakov, ki lahko v enem dnevu podvoji svojo velikost) in ga tudi uspešno premagal. O tej izkušnji je spregovoril tudi v našem glasilu leta 2021.

Pod velikim šotorom na igrišču ob vaškem domu so malim junakom pripravili nepozabno popoldne z napihljivimi otroškimi igrali, igrami in raznovrstno kulinarično ponudbo, poskrbljeno pa je bilo tudi za dietne obroke malih junakov in glasbo v živo.

Vaščani, prostovoljci KD Tuščak Bač, Občina Ilirska Bistrica in okoliški podjetniki so zdru-

žili moči za plemenit cilj, ki je otrokom, ki so pustili težke preizkušnje za seboj, pričaral nasmeš na usta. Da bo imelo druženje na Baču resnično edinstveno noto, pa sta poskrbeli alpaki, ki so ju otroci pozdravili, nahranili in pobožali le lučaj stran od glavnega prizorišča.

Društvo Junaki 3. nadstropja je društvo staršev otrok, obolelih za rakom. Društvo vodijo starši Junakov, prostovoljci, ki so se odločili, da del svojega prostega časa namenijo pomoči družinam otrok z rakom. V društvu nudijo finančno, socialno in psihološko pomoč Junakom in njihovim družinam med in po zdravljenju te

zahrbtni bolezni. Društvo je povsem neprofitno in odvisno od pomoči dobrih ljudi, ki vsa sredstva namenja izboljšanju življenja otrok z rakom in njihovih družin na vseh področjih, kot so: bolnišnična obravnava, finančni in psihosocialni položaj družin obolelih otrok, oza-veščanje in detabuizacija bolezni.

Društvu lahko s finančno donacijo pomagata tudi vi:

TRR: SI56 6100 0002 3978 068, odprt pri Delavski hranilnici

Koda namena: CHAR

Društvo Junaki 3. nadstropja, Tržaška cesta 2, 1000 Ljubljana

Davčna številka: 85422517

TK

Foto: TK

LIPA PAMTI: PRETEKLOSTI NE SMEMO POZABITI!

Na 79. obletnici opustošenja obmejne vasice v občini Matulji so se prisotni spomnili, kako krhko je v resnici življenje in kako kruta je lahko vojna. Spominske slovesnosti v Lipi so se udeležili tudi predstavniki bistriške občine, ki so položili venec na spomenik žrtvam.

Nacisti so namreč 30. aprila 1944 na posebej okruten način v nekaj urah mučili in pobili 269 vaščanov Lipe. Med njimi je bilo tudi 96 otrok, starih od 7 mesecev do 18 let. V svojem zločinskem pohodu so pokradli imetje, odtujili vso živino in zažgali 87 stanovanjskih hiš ter 85 gospodarskih poslopij.

Spomin na 269 starejših, žensk in otrok, ki so jih Nemci žive sežgali v zadnji hiši v vasi, še

živi in prav na tem mestu, kjer stoji spomenik vsem žrtvam, je potekala osrednja slovesnost ob 79. letnici te nezasišane morije. Spominu na žrtve se je poleg množice domačinov, svojcev žrtev, predstavnikov Občine Matulji in predstavnikov širšega okolja Istre ter Kvarnerja tradicionalno poklonila tudi delegacija Občine Ilirska Bistrica s predstavniki Zveze združenj borcev za vrednote NOB. Žrtvam

velikega zločina, ki se je zgodil med drugo svetovno vojno v naši sosesčini, se je poklonil župan dr. Gregor Kovačič z Bernardo Dodič in Stanislavom Zverom.

Občina Ilirska Bistrica je namreč z Lipo neločljivo povezana, saj so ravno predniki staroste bistriške fotografije Emila Maraža v družinskem Fotoateljju Maraž v Ilirski Bistrici razvili fotografije omenjenega zverinskega pohoda okupatorjev. Člani družine Maraž so naredili kopije fotografij, ki danes predstavljajo ključni del zbirke Muzeja Lipa pamti in so pomembno pripomogle k identifikaciji žrtev tega zločina.

Predstavniki Hrvaške zveze antifašistov so leta 2016 potomcem družine Maraž podelili tudi posebno priznanje za ohranitev fotografij, ki pričajo o strašnem dnevu v požgani vasici matuljskega zaledja, in tako izkazali posebno hvaležnost za hvalevredno dejanje, ki je pomagalo osvetliti temačen zgodovinski dogodek v Lipi.

TK

Foto: Občina Matulji

BORCI IZ POREČA OBISKALI ILIRSKO BISTRICO IN LIPO

Na povabilo ZB Ilirska Bistrica smo v nedeljo, 30. aprila, gostili prijatelje iz Društva Josip Broz Tito Poreč.

Pričakali smo jih pri Domu na Vidmu, kjer je sledil prisrčen sprejem. Najprej nas je pot vodila do spomenika 3. prekomorske udarne brigade, nato pa smo odšli še na Hrib svobode »na najvišjo goro sveta« k padlim prekomorcem in domačinom. Prijatelji iz Hrvaške so položili cvetje k spomeniku in se poklonili vsem padlim, nato pa smo postali še pri spomeniku tigrovcem in spomeniku padlim v prvi svetovni vojni.

Po ogledu vseh znamenitosti smo se peš odpravili na Titov trg v gostilno Triglav na zaslužen kosilo. Prijatelji iz sosednje Hrvaške so bili

navdušeni nad lepim sprejemom, pogostitvijo in vodenjem po poteh spominov. Po kosilu smo se poslovili, v popoldanskem času pa smo se znova srečali v vasi Lipa, kjer jih je pozdravil tudi naš župan dr. Gregor Kovačič.

Tekst in foto: Stanislav Zver, predsednik ZB Ilirska Bistrica

TRIDESET LET »LOKOSTRELSKEGA KLUBA ILIRSKA BISTRICA«

ČLANI KLUBA SO V TEM OBDOBJU DOSEGLI ZAVIDLJIVE USPEHE

12. novembra 1992 je v gostilni Lovec potekal ustanovni občni zbor Lokostrelskega kluba Ilirska Bistrica. Za prvega predsednika kluba je bil izvoljen Denis Iskra, v naslednjih letih pa se je zvrstilo še 6 predsednikov: Igor Šuštar, Darko Borovnik, Jože Simonič, Lado Čeligoj, Leon Vičič, vodstvo kluba pa je od leta 2016 prevzel Sandi Jagodnik.

Strelišča na Črnih njivah, dvorano Osnovne šole Antona Žnideršiča in prostor ob nekdanji čistilni napravi TOK je sčasoma zamenjal travnik ob reki Reki, za streljanje v zaprtem prostoru pa so uredili stavbo nekdanje vojašnice, obe vadbišči pa sta aktualni še danes.

NA TRENINGIH TUDI SVETOVNI PRVAK BRADY ELLISON

Licencirani trenerji in učitelji lokostrelstva: Lado Čeligoj, Vojko Rudež, Igor Šuštar, Aljaž Simonič, Andraž Čeligoj, Jadran Čekada, Dolores Čekada, Josip Maljevac, Sara Šuštar, Matej Taškar, Alije in Sandi Jagodnik so poskrbeli za kakovostne treninge, zato je lokostrelski klub vse od leta 1994 ohranjal status odličnega organizatorja preko 40 različnih tekmovanj – evropskih in državnih prvenstev, osnovnošolskih, veteranskih, mladinskih prvenstev in različnih turnirjev. Tekem se redno udeležujejo tudi lokostrelci iz Hrvaške in Italije. Na eni od dvoranskih tekem je streljal celo svetovni prvak in olimpijski tekmovalac Američan Brady Ellison, za svetovno prvenstvo pa so se v Ilirski Bistrici urili tudi avstralski lokostrelci.

SVETOVNA PRVAKINJA DOLORES ČEKADA IN VELIKO ODLIČNIH UVRSTITEV ČLANOV KLUBA

Dolores Čekada je postala svetovna prvakinja v poljskem streljanju, prva in doslej edina svetovna prvakinja iz naše občine. Vzgojili so vrsto pokalnih zmagovalcev, prvakov osnovnih in srednjih šol. Dorjana Šuštar, Nada Rolih in Mojca Valenčič pa so državne rekorderke v ekipnem streljanju. Andraž Čeligoj je dosegel 5. mesto na tekmi za svetovni pokal, Josip

Maljevac je bil srebrn na univerzijadi v španski Cordobi, Dunja Štemberger je osvojila srebrno kolajno na evropskem prvenstvu v poljskem streljanju v Bovcu, Aljaž Simonič pa je na istem tekmovanju osvojil 4. mesto. Medalje iz tekmovanj za evropski pokal imata tudi takratna mladince Igor Rudež in Martin Hrvatini.

Licenco za sodnika je pridobilo kar pet članov kluba – Lado Čeligoj, Igor Šuštar, Jože Simonič, Dorjana Šuštar in Aljaž Simonič.

Poleg prej omenjenega dosežka Dorjane Šuštar, Nade Rolih in Mojce Valenčič, ki so 3. marca 1999 v Kranju na ekipnem državnem prvenstvu Indoor 18 m z golim lokom nastreljale zavidljivih 1423 točk, ki jih doslej ni preseгла nobena ekipa, si državne rekorde še vedno lastijo naslednji tekmovalci kluba: član Matija Žlender, ki je v gozdnem krogu Robanov kot oktobra 2004 nastreljal 354 točk, in takrat še mladinec Josip Maljevac (na isti tekmi) s 340 krogov; Aljaž Simonič, ki je marca 2000 na tarčnem prvenstvu 70 m s sestavljenim lokom nastreljal 338 krogov, in Maja Štefančič, ki je avgusta 1997 v Tachertingu s sestavljenim lokom na 30 m dosegla 329 krogov.

V tekmovanju za slovenski pokal je LK Ilirska Bistrica v tridesetletnem obdobju velikokrat

osvojil 1. ali 2. mesto in se ves čas gibal v zgornji tretjini med 35 slovenskimi klubi.

OBETA SE 3D TEKMA

Z današnjim tempom življenja so za povprečnega gledalca dvoranske tekme, čeprav gre za olimpijski šport, enolične in nezanimive. Zadnja tri leta so v porastu organizacije 3D tekem, kjer je ospredju prvinsko streljanje z golim ali dolgim lokom, tarče pa so razporejene v naravi. Tekmovalci med tekmo istočasno opravi sprehod in se družijo z ljubitelji istega športa. Število tekmovalcev se je na teh tekmah zelo povečalo. Še ena prednost je, da je nakup gola ali dolga loka cenovno mnogo ugodnejši od nakupa ostalih vrst lokov. Kot dodaja predsednik kluba Sandi Jagodnik, se v klubu trudijo z nabavo 3D tarč in bodo zanesljivo poskusili z organizacijo tovrstne tekme, ki bo atrakcija za gledalce.

Državno prvenstvo, nogometno igrišče pred Domom starejših občanov Ilirska Bistrica, 2010

INOVATIVNA GOZDARSKA ŽIČNICA IN LESENI OBJEKTI

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (Evropa investira v podeželje)

Na pobudo Srednje gozdarske, lesarske in zdravstvene šole Postojna se je v letu 2020 začel izvajati projekt, v katerem skupno sodeluje devet partnerjev. Cilj projekta je bil razvoj oziroma izboljšava tehnologije spravila lesa z mobilno gozdarsko žičnico in preizkus nove-

Izdelana brunarica iz manjvrednega lesa borovih drogijakov na kmetiji Černigoj

ga načina izdelovanja malih lesenih objektov iz manjvrednega lesa na kmetijah. Z mobilno gozdarsko žičnico COBRA sta bila izvedena dva preizkusa spravila lesa iz strmih površin brez zgrajenih vlak (Nanos, Kobalove planine nad Idrijo). Žičnica se je v obeh primerih izkazala kot zelo uporabna in ekonomsko ter okoljsko upravičena.

Na petih partnerskih kmetijah (Majdič s Topolca, Černigoj z Velikega Ubeljskega, Volk iz Suhorja, Podobnik iz Idrije in Smrekarjeva domačija iz Grobišč) so se preizkusili v izdelavi malih lesenih objektov iz manjvrednega lesa drogijakov, ki bi bil sicer uporabljen kot celulozni les ali pa za sekance. Ti objekti (brunarica, manjši turistični objekt, gugalnica, paviljon, zavetje za koze) na omenjenih kmetijah tudi stojijo in vabijo k ogledu.

Poleg izdelanih petih objektov sta bila v okviru projekta posneta tudi izobraževalna filma

o mobilni gozdarski žičnici in o izdelavi malih lesenih objektov, ki bosta v pomoč kmetijam, ki se odločijo za samostojno postavitve objekta. V pomoč kmetijam pa sta izdelana tudi dva dokumenta z naslovom Analiza izvedljivosti, ki sta poleg filmov in opisa rezultatov projekta dostopna na spletni strani SGLZŠ Postojna: www.sglz.si pod opisom projekta, ki je med drugim sofinanciran iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja.

Vljudno vabljeni na predstavitev rezultatov projekta v živo, in sicer 24. maja, ko na SGLZŠ Postojna poteka Dan gozdov. Učitelj Martin Dužnik bo namreč demonstriral izdelavo malega lesenega objekta. Z njim in učiteljem Tomažem Ščuko se boste lahko pogovorili o izkušnjah z lesenimi objekti in žičnico.

Tamara Urbančič

Lokalna akcijska skupina med Snežnikom in Nanosom

Z EVROPSKIMI SREDSTVI DO PESTREJŠE PONUDBE STORITEV ZA DOBRO POČUTJE NA ILIRSKOBISTRIŠKEM

Operacija *Wellness in Maracana relax center* je bila potrjena v okviru 6. javnega poziva za sofinanciranje operacij Strategije lokalnega razvoja LAS med Snežnikom in Nanosom iz Evropskega regionalnega sklada. Prijavitelj in vodilni partner operacije podjetje Maracana, d. o. o., iz Ilirske Bistrice, ki se ukvarja z ponudbo wellnessa, se je ob pomanjkanju tovrstne ponudbe odločilo urediti celostni center z različnimi storitvami za boljše počutje in k sodelovanju pritegniti še tri partnerje s celotnega območja LAS.

Podjetje Maracana, d. o. o., je v okviru projekta uredilo stopnišče do vhoda v Maracana relax center, sončno teraso in sprejemnico za

obiskovalce. Bolnišnica Postojna je opremila predavalnico z video in audioopremo za nosečnice v okviru šole za starše in izvedla delavnice. Spletno stran za relax center s ponudbo vseh partnerjev je pripravil N.T.A. Tibor Pranjč, s. p., iz Pivke, Društvo za življenje iz Ilirske Bistrice pa je z nakupom masažne mize in ultrazvočnega aparata nadgradilo storitve na področju medicinske masaže in psihološke energijske terapije. Celotna vrednost operacije znaša 82.538,70 evrov. Od tega so partnerji iz sofinanciranja Evropskega regionalnega sklada prejeli 54.772,92 evrov.

15. aprila so tako v Maracana relax centru odprli svet savn (finska, infra-rdeča, bio-zeliščna,

turška in vip savna) in dnevni Fit bar, ki sta nadgradila obstoječo ponudbo fitnesa, masaž in solarija. Razvajanje telesa in duha ter utrjevanje zdravega življenjskega sloga in regeneracijo pred vsakodnevnim stresom bo dopolnila še solna soba, ki jo bodo odprli v kratkem.

TK, foto: TK

OB SVETOVNEM DNEVU USTNEGA ZDRAVJA

Zobozdravnica šolske zobne ambulante Anja Povalec, dr. dent. med., je s sodelavci prišla na idejo, da bi zobno čakalnico na prijazen način približali pacientom, zato so k sodelovanju povabili učence 5. a razreda OŠ Antona Žnideršiča in njihovo učiteljico Damjano Benigar Kaluža, prof. raz. pouka.

Projekt *Zdrav nasmeh* se je izvedel v sodelovanju z NIJZ RS in JSKD Il. Bistrica v okviru svetovnega dneva ustnega zdravja, ki ga obeležujemo 20. marca. Na ta dan se je začel projekt odvijati na šoli, ko sta zobozdravnica Anja Povalec in preventivna sestra Nataša Jenko otrokom razložili nekaj osnovnih stvari o zobeh, ustni votlini in skrbi za ustno zdravje. Dr. Povalec je poudarila slogan NIJZ-ja, da je ustno zdravje neločljiv del splošnega zdravja in je ključni dejavnik kakovostnega življenja,

zato je prav, da se vsi skupaj zavedamo njegovega pomena že od najmlajših let dalje.

Temu je sledilo likovno in literarno izražanje ter razredna ura, ki je bila namenjena pogovoru o strahu, ki ga otroci (in odrasli) čutimo v zobozdravstveni čakalnici. Izkazalo se je, da je likovna umetnost primerna metoda in sredstvo, ki spodbuja komunikacijo za otrokov zdrav razvoj, saj pomaga razumeti otrokovo razmišljanje, čustva in njegov notranji svet. Čeprav sta likovna umetnost in zobozdravstvena stroka na videz dve povsem različni področji, imata v resnici veliko skupnega. Otroci lahko s pomočjo risanja in slikanja dobijo realističen pogled na svoje zobe in ustno votlino, kar jim pomaga graditi pozitiven odnos do ustne higijene. V skupnosti zobozdravstvenih strokovnjakov in pediatrov se vedno bolj zavedajo pomena vključevanja likovne umetnosti v poučevanje otrok ne samo o ustni higieni, ampak tudi zaradi pozitivnih

učinkov na otrokovo znanje in razumevanje sebe in sveta.

Zaključek projekta je bil 19. aprila v zobozdravstveni ambulanti ZD Il. Bistrica z otvoritvijo galerije in razstave, ki so jo pripravili učenci in organizatorji projekta. Učenci so poleg razstavljenih slik predstavili tudi svoje literarne izdelke, ki so nastali v času tega projekta. Galerija slik obiskovalce osvešča o pomenu ustnega zdravja in jih spodbuja k redni ustni higieni. Organizacijski odbor se zahvaljuje obiskovalcem in vsem, ki so prispevali darila za otroke ter pripravili pogostitev.

Tekst in foto: ZD Ilirska Bistrica in DBK

USTVARJALNOST ČLANOV DZA ILIRSKA BISTRICA

Prekiniti odvisnost, izstopiti iz začaranega kroga zasvojenosti s katerokoli kemično substanco (enako velja tudi za nekemično zasvojenost) je šele prvi korak k ozdravitvi. V tem procesu je nujno tudi spremeniti način življenja. Eden od pomembnih vidikov osmišljanja življenja, preraščanja praznine, kakršna se pogosto naseli v človeku in je eden od vzrokov za poseganje po alkoholu, je tudi ustvarjalnost.

Terapevtka Jasmin Tomažič, ki že petnajsto leto zavzeto vodi bistriško društvo zdravljenih alkoholikov, vzpodbuja člane tudi v tem pogledu. Tako je njihova redna dejavnost izdelovanje prazničnih okraskov in aranžmajev. Člani društva so pod njenim vodstvom letos ponovno izdelali velikonočne

aranžmaje in z njimi sodelovali na razstavi na Gradu Prem; z njimi so tudi okrasili izložbo svojih prostorov v Domu na Vidmu.

Stene prostorov krasijo slike članice bistriškega DZA Ane, ki na platnu upodablja abstraktne motive v akrilu. Jeseni je imel samostojno razstavo likovnih del član Jože. Pavel pa je pravcati kantavtor, saj svoje pesmi v glasbeni preobleki tudi sam izvaja ob spremljavi na kitaro. Piše besedila v narečju svojega kraja, njegove glasbene izvedbe pa se predvajajo tudi že v oddaji »Prijetelji, ostanimo prijatelji« na Radiu 94. Ena izmed njegovih pesmi je *V nedejlo šla bova k maši*:

Pridi, buoš vidla uəd ki sm dama,
neč se ne buəj, sej nejmano psa.
Pridi, buoš vidla, kaku se živi,
se mrde ti misu kej spremeni.

Prid nəs uəbjeskət məgar popedan,
ku naša mati da dejlu na stran
in ku še bratje buədo vsi u Pivki,
təkrat pokažem ti naši dvej sivki.

Refren

*U nedejlo šla bova k maši
in po maši prjəc damu;
na mizi bo žüpa in domače mesu.
Buh dal nam je praznik, da nam bo lepu.
Jest ne buəm šou več
zabalinət in zalimət se na šank,
karte prepeštü bom drugim možem,
kje pod kəstanje pa tūdi ne grjem.*

Pər nəs buəš ti skrbejla za ruəže,
kühov kofe ti sosejlov bo Juəže.
Jest te bom sanjou nə ajzanponi,
jänu sosejdi bo prou le z »buh luəni«.

DZA

APRIL, MESEC KNJIG IN POHOD

»PO MAKSINI POTI«

Na sončen sobotni dan, 22. aprila, se je pred Knjižnico Makse Samsa v Ilirski Bistrici zbralo zavidljivo število udeležencev pohoda »PO MAKSINI POTI«. S pohodom smo se poklonili obletnici smrti pesnice Makse Samsa, ki je umrla 18. marca 1971, pred 52 leti.

Po vpisanih prijavah in uvodnem pozdravu direktorice knjižnice mag. Damijane Hrabar smo se odpravili proti Dolnjem Zemonu k rojstni hiši pesnice Makse Samsa in cerkvi sv. Mihaela. Pred prenovljeno rojstno hišo smo najprej prisluhnili pesmi Pevske skupine Vasoalec. V nadaljevanju kulturnega programa nam je nekaj besed o Maksu Samsa povedala Damijana Hrabar, nato so člani Literarnega društva interpretirali Maksine pesmi. Doma-

čin Jože Šircelj z Dolnjega Zemona je z vsemi zbranimi delil svoje zanimive spomine na srečanja z Makso, ki jo je dobro poznal. Slišali smo, kako so ji s prijatelji ponoči, ko so se vračali s plesa, zapeli podoknico in kako je bilo 12. oktobra 1967, ko je utonila v reki Reki zraven svoje hiše. Vasovalci so nam med samim programom in tudi na koncu zapeli in nas s pesmijo pospremili naprej na pot proti cerkvi sv. Mihaela. Tam nam je domačin Janez Škrli

predstavil vitraže križevega pota, ki sta jih skupaj s hčerjo izdelovala več kot 10 let.

Pohod je organizirala Knjižnica Makse Samsa v sodelovanju z Občino Ilirska Bistrica. Odpravili smo se na skupno pot, da postanemo branju prijazna občina in združimo moči pri organizaciji različnih dogodkov, zato smo s skupnimi močmi pripravili še nedeljsko izmenjevalnico knjig *S knjigo po knjigo* na vrtu Gostilne in picerije Triglav, ki je bila posvečena svetovnemu dnevu knjige in avtorskih pravic, ki ga obeležujemo 23. aprila.

Prav tako je svetovnemu dnevu knjige posvečen projekt *Primorci beremo*. Primorske knjižnice znova vabimo naše uporabnike k branju knjig slovenskih avtorjev s seznama *Primorci beremo 2023*, ki letos poteka od 24. aprila do 3. novembra.

Katarina Škrab

Foto: DJ

VELIKONOČNO USTVARJANJE V KNJIŽNICI

Pomladni čas in velikonočno vzdušje, sta kar klicala po tem, da tudi v knjižnico povabimo male ustvarjalce in skupaj naredimo najlepše velikonočne izdelke. Na veliki petek smo se polni radoživosti in lepih zgodbic podali na velikonočno pustolovščino.

Skozi pripovedovanje zgodbic in opisovanje velikonočnih običajev smo ustvarili prvi izdelek. Kuhana jajčka smo polepšali s servietno tehniko. Otrokom je bilo najbolj zanimivo to, da smo rožice na jajca lepili in premazovali kar z beljakom in ne z lepilom. Cvetlično okrašena jajčka smo pustili, da se posušijo. Ta čas pa smo izkoristili za izdelavo podstavka. Papirnat tulec smo oblepili s travico iz krep papirja ter nanjo nalepili pisane rožice in metuljčke.

Sledilo je izdelovanje obeska iz volnenega cofa. Otroci so z velikim veseljem vzeli v roke škarje in strigili cofke, dokler niso ti postali pu-

hasto mehki. Izrezali so uhlje, oči, smrček in brke ter vse spretno prilepili na cofek. Nastal je čudovit puhast velikonočni zajček. Otroci so bili kar malce presenečeni, ko so videli, kako čudovit izdelek so ustvarili.

Na voljo so imeli tudi izrezana jajčka iz papirja. Vsakdo je imel svojo idejo in nastali so različni izdelki. Jajčka kot obesek, okrašena jajčka za na okno, večplastna jajčka itd.

Polni lepih vtisov smo se poslovili, si zaželeli lepe velikonočne praznike in si obljubili, da se vidimo na naslednji ustvarjalni delavnici.

Tekst in foto: Sandra Kastelic

UMETNOST – DIZAJN – FOTOGRAFIJA MANCE UDOVIČ

V ženam posvečenem mesecu marcu je bila v Pavlovčevi galeriji na ogled fotografska razstava z naslovom *Od ulice do studia* diplomantke Fakultete za dizajn v Ljubljani Mance Udovič iz Trnja pri Pivki.

Želja po umetnosti, ustvarjanju, se je Manci pričela porajati že v otroštvu. Vse od prvega slikarskega stojala, ki ji ga je izdelal stari ata Viktor, do začetka oblikovanja oblačil na Fakulteti za dizajn v Ljubljani. Kot dizajnerka mora svoja dela predstaviti tudi skozi fotografijo, fotografijo, ki za razliko od čopiča in svinčnika svet predstavi v realistični in trajni podobi. Sicer pa se je s fotografijo resneje začela ukvarjati leta 2020 in že takrat po nasvetih svojega očeta, izkušenega fotografa Andreja Udoviča. Takrat sta bila zelo daleč eden od drugega (bil je namreč v tujini) so pa njegovi

nasveti vplivali na kvaliteto celih serij fotografij, ki jih je takrat posnela.

Začela je s fotografiranjem narave in ulic ter svojo pot nadaljevala v studijske prostore, kjer je lahko fotografirala tudi svoja dela, ustvarjena pri študiju. Razstava osemindvajsetih del tako predstavlja izbrane fotografije iz različnih serij, vse od ulične fotografije do portretov ter modne fotografije, odprta pa bo do 5. aprila 2023.

V študijskih letih se ji je uspelo uvrstiti v finale natečaja za mlade ustvarjalce *Stylo 2022*, prejela je priznanje *Daljnogled 2022*, *Rozmanovo priznanje* Fakultete za dizajn za izjemne oblikovalske dosežke in tudi priznanje Ekošole.

Fotografije njenih del iz serije *Nova romantika* so bile objavljene v reviji *Gloss* (decem-

ber 2022), v letu 2023 pa bodo razstavljene v Cankarjevem domu.

Poleg kustosa galerije Rajka Kranjca je zbrane na svečani prireditvi ob odprtju razstave nagovoril tudi oče avtorice razstave, izkušeni fotograf **Andrej Udovič**. Dogodek je bil tudi glasbeno obarvan z nastopom mlade vokalistke Fijone ob spremljavi prav tako mladega kitarista Mihe.

Tekst in foto: Petar Nikolić

EDO SELES: SLIKE OD VČERAJ

RAZSTAVA LIKOVNIH DEL DOMAČEGA UMETNIKA V PAVLOVČEVI GALERIJ

V Pavlovčevi galeriji v Ilirski Bistrici je bila v aprilu na ogled razstava našega sokrajana Eda Selesa *Slike od včera*. Edo je na ogled postavil domače motive iz Brkinov, Prem, izvir Sušca tako, da nam ponuja pogled na en motiv na različne načine.

V svoji lični zgibanki, ki je na voljo obiskovalcem razstave, je zapisal, da je začel risati in slikati iz radovednosti in ta radovednost še kar vztraja, saj vsakič znova odkrije kaj novega, slikanje pa ga ni naučilo samo gledati, pač pa tudi videti.

Na otvoritvi razstave je delo Eda Selesa ocenil tudi slikar Jože Šajn, rekoč, da iz Selesovih del razbira podobnost s premskim slikarjem Danilom Gašperšičem, le da je Seles nekoliko manj romantičen in bolj moderen. »Ti si rekel, da nisi umetnik. A danes že za vsako figo slišim, da jo je ustvaril umetnik. Vendar pri tebi vidim kvaliteto in ti iskreno čestitam ter želim, da greš še naprej,« je na otvoritvi razstave sklenil Jože Šajn.

DJ

Foto: DJ

RADI BEREMO! TUDI PODŽUPAN ANDREJ ČERNIGOJ

V tokratni rubriki *Bralni kotiček* nam bo svoja priporočila za knjige, vredne branja, izdal Andrej Černigoj, podžupan Občine Ilirska Bistrica.

Andrej Černigoj, katere knjige so vam najljubše in kaj prebirate v prostem času?

Zame obstajata dva svetova: svet v katerem živimo in svet v katerega te popelje knjiga. Bolj kot se ta dva svetova prekrivata boljši smo lahko v življenju poklicno ter družinsko. Kot lahko preberemo v knjigi: Jaz sem Malala »En otrok, en učitelj, en svinčnik in ena knjiga lahko spremenijo svet«.

Vsak človek v svojem življenju raste. Sam, kot marsikateri v naši generaciji smo rastli ob dogodivščinah Pet prijateljev. V srednji šoli sem zaradi ljubezni do zgodovine in latinskega učenika »LUDUS« prebiral zgodbe še danes cenjenih Grkov in Rimljanov. V času študija me je impresionirala Evropska unija in

še danes odkrivam misli in ideje Roberta Schumana in ostalih praočtov Evropske unije. Knjige, ki jih večkrat vzamem v roke so: Alois Mock, politik piše zgodovino., Henry Kissinger-Diplomacy., Vrednote krščanske demokracije in nenazadnje Voyage to the Heart of Europe. In nenazadnje knjiga, Mali princ, ki mi je najljubša in me vedno znova prevzame, opominja na minljivost ter prepotrebno človečnost in skromnost.

Katere naslove bi priporočili v branje našim občankam in občanom?

Vsak človek ima svoj okus in svoj svet iz katerega hraniš svojo dušo, srce in razum. Sam se velikokrat najdem na razpotju, kjer imaš občutek, da te bodo preizkušnje v življenju raz-

trgale. Takrat priporočam v branje dve knjigi: Alamut in Zločin in kazen. Knjigi, ki mene opominjata, da lahko živiš na dva načina. Lahko se pretvarjaš, kot da ni nič čudežno. Lahko pa imaš vse za čudež. In nenazadnje življenje posameznika ne bo nastalo naenkrat ali po enem samem načrtu. Gradilo se bo s konkretnimi dosežki, solidarnostjo in zavedanjem svojih lastnih korenin.

TK

Foto: osebni arhiv Andreja Černigoja

LIKOVNO IZOBRAŽEVANJE »POLNOST PRAZNINE«

Na Javnem skladu za kulturne dejavnosti razpisujejo državne tematske likovne razstave že od leta 2008. Z njimi želijo spodbuditi ljubiteljske ustvarjalce k razmišljanju o možnostih ustvarjalnega izražanja, nadgrajevanju znanja in veščin ter k iskanju novih likovnih rešitev. Naslov

letošnjega razpisa je *Polnost praznine*. Tema je likovni prostor kot en izmed ključnih gradnikov likovnega dela. Elementi, ki predstavljajo polnosti ali praznine, so v njem enakovredni, zato so odnose med polnim in praznim, ospredjem in ozadjem, likovni umetniki skozi zgodovino raziskovali in interpretirali na različne načine.

Prav to bodo počeli tudi likovni ustvarjalci, ki imajo možnost udeležbe na regijskih likovnih izobraževanjih. Eno takih je bilo aprila tudi v Ilirski Bistrici. Vodil ga je akademski slikar Janez Zalaznik, ki je tudi soavtor priročnika z istim imenom *Polnost praznine*. Izobraževanja, ki je potekalo v OŠ Antona Žnideršiča, so se udeležili ljubiteljski slikarji s celotne Južne Primorske. Potekalo je v dveh delih. Prvi del je bil namenjen teoretičnemu delu, drugi del pa so tvorile praktične vaje na razpisano temo.

Slikarji, fotografi in kiparji z Južne Primorske, ki bodo sodelovali na razpisu, morajo svoja oddati do začetka junija. Njihove stvaritve bo pregledal likovni kritik Dejan Mehmedović in izbral tiste, ki bodo uvrščene na regijsko tematsko razstavo za Južno Primorsko. Ta bo v Pavlovčevi galeriji v Ilirski Bistrici meseca oktobra. Po vsej Sloveniji bodo regijske tematske razstave organizirane od začetka septembra do konca decembra 2023 v vseh regijskih koordinacijah: Celje, Dolenjska, Bela krajina in Posavje, Gorenjska, Južna Primorska, Koroška, Maribor, osrednja Slovenija, Pomurje, Ptuj in Severna Primorska. Državni selektor Robert Lozar pa bo na teh razstavah izbral najboljše dela za deveto državno tematsko razstavo, ki bo leta 2024 v Loškem muzeju v Škofji Loki.

Igor Štemberger

Foto: Igor Štemberger

JEZIKOVNI NASVETI 1

LJUBEZEN V JEZIKU

Glagol **ljubiti** in samostalniki **ljubezen** sodita med osnovni nabor besedja vsakega jezika. Kar ni nič čudnega, saj vsi hlepimo po tistih sladostnih občutkih, ki prinašajo metuljčke v trebuhu in hitrejši utripanje srca.

Ljubezen je precej neoprijemljivo čustvo oziroma občutenje, ki ga je težko slovaropisno razložiti, glagol **ljubiti** pa je zanimiv tudi zaradi svojih besedotvornih in pomenotvornih zmožnosti.

Če na enem mestu zberemo neposredne in posredne tvorjenke iz izhodiščnega leksema, takšne nabore tvorjenk imenujemo besedotvorni sestavi. Ker ima glagol **ljubiti** sedem pomenov, ima posledično tudi sedem besedotvornih sestavov.

Glagol **ljubiti** sodi med zelo produktivne glagole, saj v sedmih besedotvornih sestavih najdemo kar 225 tvorjenk.

Največ tvorjenk prispeva besedotvorni sestav **ljubezen** v pomenu »imeti močan pozitiven odnos do česa« z 81 tvorjenkami, nato **ljubiti** v pomenu »čutiti močno naklonjenost do koga, združeno s skrbjo za njegovo korist, dobro« s 73 tvorjenkami, na tretjem mestu pa je

izhodiščni pomen **ljubiti** kot »čutiti močno naklonjenost do druge osebe« s 34 tvorjenkami.

Podobno število tvorjenk (28) ima tudi besedotvorni sestav **ljubiti se** v pomenu »imeti spolno razmerje, spolne odnose«. Drugi besedotvorni sestavi imajo zgolj od ene do pet tvorjenk.

In če podrobneje pogledamo **ljubiti se** v pomenu telesne ljubezni, lahko podobno besedno zvezo najdemo v češčini (milovat se) in slovaščini (milovat sa), medtem ko Hrvati (vodijo ljubav), prav tako Bolgari (da pravja lyubav) in Makedonci (da vodat loveubov). Podobno velja tudi za angleško govoreče narode (to make love), pa tudi za romanske jezike: francoščino (faire l'amour), italijanščino (fare l'amore), španščino (hacer el amor).

Razlike izhajajo iz etimološkega izvora besed v posameznih jezikih.

IMETI RAD ALI LJUBITI?

SSKJ2 ob zvezi **imeti rad** na mestu razlage navaja sopomenko **ljubiti**, čeprav dejansko med njima obstaja določena razlika.

Prvoosebna oblika **Ljubim te** se pogosto nadomešča z **Rad te imam**, ki pa je pomensko širša, saj se nanaša na celo vrsto odnosov – ljubezenski, družinski, prijateljski ... Pri razločevanju med **Ljubim te** in **Rad te imam** sta ključnega pomena širši (ne le jezikovni) kontekst.

JEZIKOVNI NASVETI 2

GREMO NAPREJ ALI NAZAJ DELAT?

Naprej – prislov, ki priključuje toliko spodbudnih pomenov, zato se je pogosto prikradel v misli ustvarjalcev političnih kampanj in sloganov, zapisal se je Simonu Jenku v pesmi *Naprej zastava Slave*, leta 1863 pa je Fran Levstik urejal in pripravil večino besedil za časopis *Naprej*. Kaj nas tako žene naprej?

Prislov »naprej« usmerja, spodbuja naslovnik, izraža gibanje v določeno smer, fizično, časovno (v prihodnost) ali v določeno aktivnost, ki se začne ali nadaljuje. Lahko pa nakazuje tudi na višjo vrednost.

- *Naredimo salto naprej, obrat naprej, izpadni korak naprej, postavimo se z boki naprej.*
- *Gremo naprej (nadaljujemo pot proti cilju).*
- *Tekmovalci se stekel naprej (v ospredje, pred drugimi).*
- *Ta izdelek lahko kupite že od 100 evrov naprej.*
- *Novinar se ni dal motiti, spraševal je naprej.*
- *Ponoči sem vstal, popil malo vode in šel naprej spat.*

Premik naprej je še kako potreben, prav tako tudi pogled v prihodnost. Lahko pa se izražamo tudi drugače.

Primerjajmo spodnje možnosti!

Možnost 1

Od takrat naprej je otrok vsak dan pomil posodo.

Možnost 2

Od takrat je otrok vsak dan pomil posodo.

Možnost 1

Ženske imajo v Švici volilno pravico od leta 1968 naprej.

Med hojo je pobral platenko in stekel naprej.

V kmetijstvu je bil storjen korak naprej.

Možnost 2

Ženske imajo v Švici volilno pravico od leta 1968.

Med hojo je pobral platenko in stekel.

V kmetijstvu je bil storjen korak.

Medtem ko bi bila zadnja dva primera nejasna brez prislova **naprej** (korak bi bil lahko narejen tudi nazaj), ga pri prvih dveh primerih lahko opustimo, saj z njim le poudarjamo: *besedna zveza od + časovni prislov* za razumevanje zadostujeta, vendar se je **naprej** (ali **dalje**) tako ustalil, da ga pogosto dodajamo. Imamo pa še dve knjižni različici: **odslej** (od zdaj) in **odtlej** (od takrat).

ALI GREMO NAPREJ ALI NAZAJ DELAT?

Ko prekinemo delo, pomalicamo in nato spet delamo, lahko rečemo, da **gremo nazaj delat** ali **gremo naprej delat**. Obe možnosti sta mogoči, čeprav imata pridih pogovornosti. S prvo poudarimo, da se k delu vrnemo, z drugo pa, da nadaljujemo delo.

Tej dilemi se lahko izognemo, tako da uporabimo nov prislov – **spet** ali **znova** in poved naredimo knjižno.

Ko je pojedel kosilo, je šel spet delat.

Zaradi močevega smrčanja se je sredi noči zbudila, hip nato pa znova zaspa.

Spet se je začel ukvarjati s športom.

Pišite mi na troj3@gmail.com. Vesela bom vaših odzivov!

Tamara Rojc, prof. slovenščine

»SENČENJE NA DELOVNEM MESTU«

Na prvi dan pomladi smo na Gimnaziji Ilirska Bistrica s sklepnim srečanjem in zahvalo mentorjem obeležili zaključek programa »Senčenje na delovnem mestu« za dijake četrtega letnika gimnazije.

Karierna orientacija, ki poteka na šoli, vključuje več področij, ki jih dijaki raziskujejo in preizkušajo – svoje osebnostne lastnosti, okolje in možnosti, ki jih le-to nudi, ter vsebino študijev in poklicev. Prav na zadnje področje se umešča tudi projekt *Senčenje na delovnem mestu*, ki dijakom omogoča spoznavanje poklicev na ta način, da za en dan obiščejo delovna mesta, ki jih želijo spoznati, in opazujejo mentorja pri opravljanju vsakodnevnih nalog. Izraz senčenje (angleško *Job Shadowing*) namreč izhaja iz oblike te metode, in sicer da ima zaposleni, ki izvaja svoje običajne delovne aktivnosti, za hrbtom opazovalca, ta pa »meče senco« na zaposlenega.

Poleg tega senčenje omogoča dragoceno izkušnjo tudi mentorjem, saj tako lahko spoznajo mlade ljudi na njihovi poti odrasčanja in jim pomagajo pri sprejemanju odločitve za prihodnost, delodajalci pa lahko na ta način predstavijo svoje podjetje in spoznajo potencialni bodoči kader. Senčenje tudi nas kot šolo povezuje z zaposlitvenimi prostori v lokalnem in tudi bolj oddaljenem okolju.

V okviru Inštituta za mladinsko politiko Ajdovščina je senčenje vodila Vanja Debevec, na šoli je projekt koordinirala šolska svetovalka Marija Pirih, finančno je projekt omogočila Občina Ilirska Bistrica, za financiranje zavarovanja pa je poskrbe-

la šola. Dijaki so senčili poklice: zdravnik pediater, fizioterapevt, kineziolog, inženir kemije, razvijalec umetne inteligence, veterinar, profesor geografije, inženir multimedije, arhitekt, kozmetičarka, biolog, ekonomist. Mentorji, ki so se prijazno odzvali, pa so senčenje nudili v naslednjih ustanovah: Zdravstveni dom Ilirska Bistrica, Inštitut Jožef Štefan (Ljubljana), Veterinarska ambulanta Vetris (Ilirska Bistrica), Zdravstveni dom dr. Franca Ambrožiča Postojna, Osnovna šola Dragotina Ketteja Ilirska Bistrica, RTV SLO – Regionalni TV in Radio Koper/Capodistria, Arhitekturni studio Burkeljca (Pivka), Kozmetični salon Nika (Sežana), ZOO Ljubljana in Primorska hranilnica Vipava, poslovna enota Ilirska Bistrica.

Na zaključni prireditvi je vodja senčenja Vanja Debevec predstavila rezultate analize, ki je med drugim pokazala, da so bili tako dijaki kot mentorji s senčenjem zelo zadovoljni. Mentorjem sta Inštitut za mladinsko politiko in Gimnazija Ilirska Bistrica podelila zahvale, z glasbeno točko je vzdušje popestrila Lana Bubnič, prireditev pa smo zaključili s sproščenim klepetom.

Dijaki letošnjega četrtega letnika gimnazije so prva generacija dijakov, ki se je udeležila senčenja. Želimo si, da bi na Gimnaziji Ilirska Bistrica senčenje kot del karierni orientacije postalo tradicija. Zahvaljujemo se mentorjem in ustanovam, ki so senčenje omogočili, Inštitutu za mladinsko politiko Ajdovščina in Občini Ilirska Bistrica. Dijakom četrtega letnika, ki so se že prijavili na zelene študijske programe, pa na njihovi karierni in življenjski poti želimo veliko zadovoljstva.

Marija Pirih, šolska svetovalka

Foto: Gimnazija

USPEŠEN MESEC ZA OTROKE IZ VRTCA ANTONINA

Mesec marec je bil za otroke iz našega vrtca zelo pester, saj so se zavzeto pripravljali in se udeležili kar nekaj pomembnih javnih prireditev.

V začetku meseca so se starejši otroci predstavili na pevsko-plesni prireditvi *MišMaš*, ki jo že nekaj let organizira Vrtec Pivka. Tam so se po dolgem času predstavili na odru in tako otvorili niz pomembnih nastopov.

V avli OŠ Pivka se je Otroška folklorna skupina predstavila s spletom folklornih plesov *Jutro na vasi*, pevski zborček pa je ob spremljavi klavirja in kitare v izvedbi Ane Rolih zapel dve otroški pesmici.

Na Območnem srečanju otroških folklornih skupin *RINGARAJA 2023* so se predšolski otroci našega vrtca pod vodstvom mentorice Nastje Zirnstein predstavili širši javnosti. V spletu folklornih plesov *Jutro na vasi* so suvereno zapeli tri ljudske pesmi in ob spremljavi harmonikarja Jerneja Benca zaplesali še tri ljudske pleske – Zibšnřit, Rašpla in Kovtre šivat. Bili so najmlajši sodelujoči in so navdušili tako publiko kot strokovno spremljevalko Ano Barle.

Na Območni reviji otroških in mladinskih pevskih zborov je pevski zborček našega vrtca otvoril drugi del revije. Štiri- do šestletni otroci so se na odru skupaj z zborovodkinjo Romano Rolih predstavili z dvema otroškima skladbicama – Šla je botrca lisica (V. Lokar Lavrenčič, besedilo A. Štefan) in Kdo živi v tej hišici? (A. Kumar, besedilo J. Šmit). Na klavirju jih je spremljala korepetitorica Damjana Kinkela in po oceni strokovnega spremljevalca Mateja Penka so kot najmlajši nastopajoči nastop uspešno opravili.

Tekst in foto: Vzgojiteljice iz Vrtca Antonina

ILIRSKOBISTRIČANKA ANGELIKA CELIN NA 33. NACIONALNEM OTROŠKEM PARLAMENTU

118 mladih parlamentarcev in novinarjev iz 20 regij po Sloveniji se je v torek, 11. aprila, zbralo v državnem parlamentu, da bi spregovorili o duševnem zdravju. Notranjsko-Kraško regijo je zastopalo pet predstavnikov in predstavnic, ki so bili 29. marca na Osnovni šoli Martina Slomška Vrhnika izvoljeni na regijskem otroškem parlamentu – **Angelika Celin (Ilirska Bistrica)**, Ajda Bizjak (Postojna), Jan Rac (Logatec), Jakob Jurca Sinkovič (Logatec), Nikolina Rosić (Cerknica) in novinarka Vita Cimprič (Vrhnika). Zbrane sta pozdravili predsednica državnega zbora mag. Urška Klakočar Zupančič in predsednica Zveze prijateljev mladine Darja Groznik, svoje misli pa je z mladimi delil tudi predsednik Vlade RS dr. Robert Golob.

O DUŠEVNEM ZDRAVJU, VPLIVIH OKOLJA IN POMOČI

Delo mladih parlamentarcev je potekalo v štirih skupinah, kjer so razpravljali o štirih temah, ki se navezujejo na duševno zdravje. V prvi skupini so govorili o tem, kaj je duševno zdravje. Debatirali so o problemih in rešitvah, prostovoljnem delu in dobri samopodobi, kako jo ustvariti in ohraniti. V

drugi skupini so govorili o negativni in pozitivni vplivih okolja na duševno zdravje, največji vpliv na duševno zdravje pa ima po njihovem mnenju družina. Tretja skupina se je pogovarjala o virih pomoči. Izpostavila je, da si moramo postaviti realne cilje, da vemo, kdaj poiskati pomoč in da moramo ozaveščati svojo samopodobo. Viri pomoči so lahko tudi šola (strokovna služba in učitelji), prijatelji in družina. Vsak posameznik pa mora najti ravnovesje med vsemi danimi viri, zato je pomembno poznavanje samega sebe. V četrti skupini so razpravljali o spremembah za krepitev duševnega zdravja.

Prišli so do ugotovitev, da bi se morali o duševnem zdravju izobraževati že od malih nog, da imajo na nekaterih šolah pomanjkanje prostora za pogovor (učitelji zaklepajo vrata učilnic, učenci pa nimajo prostora za druženje in pogovor) in da na šolah primanjkuje splošnega znanja, kako npr. plačevati položnice. Predlagali so tudi napovedano ocenjevanje, ki prav tako ne povzroča toliko stresa. Ta novonastali čas pa bi usmerili v učenje timskega dela in govorništva. Izpostavljeno je bilo tudi, da so svetovalne službe težko dosegljive (preobremenjene), razredniki pa ne znajo pomagati otrokom, zato si želijo več svetovalnih delavcev oziroma drugih strokovnih služb in opolnomočiti učitelje za delo z mladimi.

Ob zaključku srečanja smo polni novih idej zapustili prestolnico in začeli načrtovati delo po šolah za naslednje šolsko leto. Tema 34. nacionalnega Otroškega parlamenta v prihodnjem letu ostaja ista *Duševno zdravje otrok in mladih*.

Mentorica

Tanja Jenko Bratovič, OŠ AŽ Ilirska Bistrica

Na sliki (z leve proti desni): mentorica OŠ Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica Tanja Jenko Bratovič, učenci Angelika Celin, Nikolina Rosić, Vita Cimprič, Ajda Bizjak, Jakob Jurca Sinkovič, Jan Rac in mentorica OŠ Notranjski odred Cerknica Nataša Korče

Na sliki (z leve proti desni): Angelika Celin, Nikolina Rosić, Ajda Bizjak, Jan Rac, Jakob Jurca Sinkovič

»SANJE NAS VODIJO«

V sredo, 19. aprila, je ob 18. uri v Domu na Vidmu potekala kulturna prireditev z naslovom »Sanje nas vodijo«, kjer so se staršem in drugim obiskovalcem predstavili učenci šolskih pevskih zborov in dramskega krožka OŠ Dragotina Ketteja, ki so v mesecu marcu nastopili na Reviji otroških in mladinskih pevskih zborov ter na občinskem Srečanju otroških gledaliških skupin.

Učenci treh otroških pevskih zborov so se predstavili s pesmimi Če bi se svet nazaj vrtel, Slika, Dve istrski, Ententenera, Ptice, Smejoča samba, Papjev in Čokolada. Dram-

ski krožek je uprizoril priredbo pravljice Svetlane Makarovič o radovedni sovcici Oki. Mladinski pevski zbor pa je polepšal že tako čarobno vzdušje s pesmima, ki govorita o sanjah in pričakovanjih, ter s priljubljeno pesmijo Mamma mia.

Učencem so pri pripravi na prireditev pomagale njihove mentorice – učiteljice Ana Rozman, Petra Sedmak Strle in Damjana Kinkela, ki so pevce in igralce odlično pripravile na nastop. Korepetitor pevskih zborov je bil gospod Marko Kanalec.

Obiskovalce je nagovorila tudi ravnateljica, gospa Aleksandra Vadrnjak, ki je ob koncu prireditve publiko povabila, da se pridruži učencem pevskih zborov pri petju zimzelene pesmi Zemlja pleše.

Veseli smo bili, da so se obiskovalci v tako velikem številu odzvali vabilu na prireditev in s tem podprli učence pri njihovem kulturnem udejstvovanju.

Literarno-novinarski krožek
Kulturne drobtinice

MLADI KOLESARJI TEKMOVALI POD BUDNIM OČESOM ČLANOV »ZŠAM ILIRSKA BISTRICA«

20. aprila so se osnovnošolci preizkusili v poznavanju prometa. Njihovo praktično znanje so ocenjevali člani Združenja šoferjev in avtomehanikov Ilirska Bistrica, ki mlade usmerjajo v odgovoren odnos do prometa.

Osnovna šola Podgora Kuteževo je organizirala tekmovanje *Kaj veš o prometu?*. 41 šolarjev iz šestih osnovnih šol v občini je najprej preizkusilo svoje teoretično znanje cestnoprometnih predpisov s pomočjo računalnikov, nato pa so bile na vrsti praktične preizkušnje. Kandidati so se zavihteli na kolesa in se odpravili do sosednjih Trpčan in nazaj. Njihovo kolesarsko preizkušnjo so budno spremljali člani ZŠAM Ilirska Bistrica in prometni policist s Policijske postaje Ilirska Bistrica, ki je tekmovalce opozoril, na kaj morajo biti pri vožnji še posebej pozorni. Ocenjevalci so si pridno beležili, ali kolesarji vozijo po pravi strani ceste, se ustavijo pri znaku stop, nakažejo smer vožnje z roko, se prepričajo, če je cesta prosta, preden zavijejo, in podobno. Na zunanem šolskem igrišču so bodoči kolesarji pokazali svoje veščine še na poligonu, kjer so jih čakale spretnostna vožnja med stožci in ostale preizkušnje spretnostnega vijuganja.

Člani združenja šoferjev in avtomehanikov, ki so aktivno sodelovali pri izvedbi tekmovanja,

so potrdili, da morajo mladi vsrkati vase vsa znanja o cestnoprometnih predpisih in se od malih nog učiti, kako se v prometu obnaša kolesar. Ko pa bodo dovolj stari za opravljanje vozniškega izpita, bodo lahko osnovno znanje o prometu dvignili na višji nivo.

Člani združenja si prizadevajo za večjo osveščenost vseh udeleženk in udeležencev v prometu, saj menijo, da iz znanja izhaja previdnost, ki je v prometu mati modrosti.

TK
Foto: TK

GORSKI KOLESARJI ZAVZELI ILIRSKO BISTRICO

Aprila je v Ilirski Bistrici ter okolici Črnih njiv potekala druga letošnja dirka serije »SloEnduro« – državnega prvenstva v enduro disciplini gorskega kolesarstva – ki je v mesto privabila 268 tekmovalcev in drugo leto zapored podrla slovenski rekord udeležbe.

Poleg tekmovalcev se je zbralo tudi veliko spremljevalcev in tako so Park Nade Žagar ter okoliške kolesarske enoslednice zaživele v raznoliki družini preko 500 ljudi iz kar

devetih evropskih držav. Organizacija že četrte bistrške tekme v petih letih je potekala v sklopu Gorsko kolesarskega društva Borovci, ki je uspelo z relativno nizkim proračunom in majhno ekipo spet izpeljati eno najbolj privlačnih in raznolikih enduro dirk v Sloveniji. Zmagovalca v absolutni kategoriji sta bila Miha Smrdel (Slovenija, MBK Črni Vrh) in Simona Kuchyňková (Slovaška, Okoeverywhere racing). Domačini, Matej in Nejc Gombač (2. in 4. v kategoriji Amaterji), Marko Šajn in Miha Dovgan (23. in 27. v kategoriji Elite M), so odlično zastopali naš klub.

S tem tekmovanjem naša lokalna gorsko kolesarska prepoznavnost pridobiva v največji meri, s čimer skrbimo za nadaljnji razvoj te turistično vedno bolj zanimive športne aktivnosti in bogatimo turistično ponudbo naše občine. S pravim pristopom je mogoče ustva-

riti veliko bazo obiskovalcev, ki pridejo v našo občino za več dni in se potem tudi zadovoljni vračajo.

Jan Rosa
Foto: Tadej Morano

KARATE OLDERSI IN TRADICIJA

(Slika: DojoOldersi.jpg)

Vedno, ko se resneje dotaknemo pojmovanja tradicije, se naše misli rahlo umaknejo. Naredi se prazen prostor pričakovanja. Čas se razpotezne in zajame nas občutek povezave z neko večjo zgodbo iz preteklosti. Stalnica z nevidnim začetkom, ki nam je hkrati tako blizu, da zaznavamo njen dotik. Spremlja nas kot potujoči svetilnik, kot markacije ob naši poti, znaki in namigi – včasih tudi kot slutnja in opozorilo, odvisno od našega razumevanja in pogleda na skrivnosti lastnega obstoja. Ko v svojem potovanju iščemo nove smeri, se nehote oziramo nazaj. V tem tistem spoštovanju in nezavedni pripadnosti iščemo kontakt in navezo, ki nas je pripeljala do tu. Lahko bi rekli tudi tako, da je tradicija aksiom, iz katerega črpamo orientacijo in pravila o tem, kako uspešno nadaljevati svojo življenjsko pot. Stik s tem ozadjem nam vliva pogum in nudi oporo, ki jo potrebujemo v razreševanju življenjskih zapletov. Tradicionalne vrednosti so tisti arhetipi, ki človeku osvežujejo zavedanje o smislu bivanja in vzdržujejo povezavo z duhom kot notranjim glasom, ki nas tu in tam nežno opomni, da preverimo svojo smer.

Tradicija je karmična sled. Je posredna izkušnja preteklosti. Tista nevidna nit, po kateri krmili intuitivni kompas naših src, da bi lahko zaznali odklon zla od dobrega, pa ne zato ker bi to bilo nekaj dobrega. Gre za prisotnost in pozornost, ki jo v tem polarnem svetu potre-

bujemo, da bi pravočasno opazili križišča in vabljive poti bleščečih ponudb – vabe, na katere se s tako lahkoto lepimo. Kako razumeti tradicijo kot senzor, kot signal in opomnik, da v trenutku odločitve ne izberemo vsake ponudbe, ki nam prva pade v roke? Smiselnost in racionalnost uporabiti svoj potencial leži v tem, da izkoristimo svojo naravno danost kot možnost svobodne izbire. V tem kontekstu se tradicija oglašuje kot notranja informacija, kot tihi učitelj, ki šepeta na uho in uri našo pozornost, da v pravem trenutku izberemo pravo misel in to v točki, ko sta vzrok in posledica še eno in isto. Ko sta še istočasna. Izkoristiti to možnost pomeni zavedati se odgovornosti trenutka, ko neko misel izberemo in ji podelimo prioriteto. Posledice tega izbora nastanejo šele kasneje v materialnem svetu, ko se naša misel, ideja ali projekt uresniči in postane dejstvo.

V tem trenutku želim pozvati bralca, da svoje misli usmeri prav v to mejno področje, ki ločuje materialno realnost od duhovnega sveta kot metafizičnega polja. Investicija, ki je potrebna za razumevanje tega eksperimenta, je umski napor, da se na tej navidezni meji ustavimo in naredimo pavzo. Če povem drugače, si moramo vzeti toliko časa, da vsaj za hip opazimo resnico, da je vse, karkoli naredimo, narejeno na drugi strani te zavese. Dobesedno tako. Prav vse, kar v tem svetu počnemo, je

materializirana preslikava naših misli, naše intuicije in prebliskov – naših želja in namigov, naše strasti, fantazije in hotenj, naše ustvarjalnosti in namere, da bi si v tem svetu privoščili izkušnjo.

KAJ JE PROGRAMSKA ZASNOVA KARATEJA?

Osnovna značilnost tradicionalnega karateja je ravno v tem, da se učimo, kako v največji meri uporabiti fokus in pozornost v usmerjanju svojih misli, da bo fizična izvedba tega učenja prikaz užitka v perfekciji. Trenutek realizacije, ko se misli prenesejo v graciozno gibanje telesa, je kvantni skok – uresničitev nevidnega sveta. Seveda, to ni tako preprosto. Potrebno je veliko notranjega nadzora in urjenja, da se bo telo odzvalo eksplozivno, atraktivno in natančno.

Pot ideje kot namišljene borbe je izjemno dolga in vijugasta. Korenine tega plemenitega športa segajo v davno Indijo, ko je Mojster Bodhidharma potoval na Kitajsko, da bi učil ZEN. Spoznal je šibkost teles, ki niso mogla obvladovati zahtevnih spiritualnih vaj, zato je ustvaril Kung-fu – prvinsko borilno veščino, iz katere so se rodile vse ostale izpeljanke – tudi naš Kara-te-do, ki se je pozneje preselil na Okinawo kot različica te iste smeri. Veščina, ki je ostala zvesta svojemu izvoru, zato tradicionalni karate. Govorimo o konceptu učenja, ki na prvo mesto postavlja »čisto misel«.

KARA-TE-DO pomeni »pot prazne roke«. Potovanje dobre namere, ki v končni fazi presega smisel samoobrambe. Ravno to sveto pravilo je vtkano v izvedbo vseh tehnik tradicionalnega karateja. Še tako silovit udarec, ki ga izvede karateist, se mora zaključiti znotraj njega samega. Vsako živo bitje ima svoj krog in nihče nima pravice posegati v njegovo polje, kajti to je točka, ko se krogi dotikajo. Kdor v tem potovanju in spoznanju dozori, mu to postane način življenja in tega se učimo v karate klubu Oldersi. Živeti maksimalno, ne da bi svetu naredili škodo. To je torej borba s samim seboj, srečanje s svojimi željami, hotenji in pričakovanji, soočenje s svojimi potenciali, strahom in omejitvami, srečanje tudi s svojo zavistjo in pohlepom, da bi na koncu spoznali smisel svojega bivanja. Potem bomo vedeli, kaj narediti danes, da nam bo jutri bolje in da pri tem ne bomo pozabili na druge.

V karate klubu Oldersi smo uspeli tudi v tem, da smo si ustvarili prostor »DOJO« po nač-

lih shotokana – Mojstra Gichina Funakoshija iz starodavne Okinawe. Ime Dojo združuje dve besedi, in sicer pot in prostor, ki ju je potrebno razumeti v kontekstu funkcij. Pot kot smer in gibanje ter prostor kot točko igre. Ker pa je igra naravna oblika učenja, Dojo ni nič drugega kot »potujoča točka učenja«. Vsak, ki vstopi v to potujočo zgodbo, ve, da bo uspel, ne glede na svoje naravne danosti. Edini omejitvi sta »njegov motiv in namera, da stori najboljše, kar zmore«.

KARATEJA SE UČIMO PO PRINCIPU TRADICIJE »MOJSTER-UČENEC-MOJSTER«

(Slika: SenseiMirko.jpg)

Začetek bistriškega karateja sega v leto 1974. To je bil čas navidezne slučajnosti, ki je združila veliko imen. Kar je pri tem bistvenega pomena, pa je to, da se vedno najde nekdo, ki naredi naslednji korak. V našem primeru sta bila to dva izjemno vztrajna navdušenca Mirko Rogač in Branko Štemberger, oba lista te doline, ki sta premagovala ovire in pasti, da je ta čudoviti šport lahko nadaljeval pot vse do današnjih dni.

Strokovno vodenje karateja je v klubu Oldersi zaupano Sensei Mirku Rogaču. Vsa programska vsebina treningov je zasnovana po pravilih Shotokana. Še posebej visoko kotirajo izpitni programi karate stopenj osnovne šole Oldersi, ki jo zaključuje rjavi pas I.Kyu. Vse to je plod izjemnega angažiranja našega Mojstra, ki skrbi za zavirljiv nivo strokovnosti znotraj kluba Oldersi in tudi na nivoju Slovenske Zveze Tradicionalnega Karateja SZTK. Kot nosilec stopnje 5.Dan in licenciran sodnik tradicionalnega karateja daje visoko verodostojnost barvam pasov, ki jih nosijo naši karateisti tako v Sloveniji kot tudi zunaj njenih meja.

Mirko je napisal: »Vsi tekmovalci iz KK Oldersi se v zadnjih letih lahko pohvalijo z odličnimi rezultati. Redno se udeležujejo raznih pokalnih, državnih, mednarodnih, evropskih in svetovnih prvenstev, iz katerih se domov vračajo z obilico odličij.«

NEKAJ DOSEŽKOV IZ BOGATE ŽETVE OLDERSOV

Svetovno prvenstvo v Kranjski gori 2022: svetovne prvakinja v KATA TEAM Anika in Natali Sedmak z Elo Podgoršek iz KK Grade

Evropsko prvenstvo v Romuniji 2019: evropske podprvakinje 2. mesto KATA

TEAM Rebeka Oblak, Anika Sedmak in Natali Sedmak

Mednarodni turnir Mostar BiH 2018: Polona Zadnik KUMITE – prosta borba 3. mesto, Natali Sedmak KATA posamezno 2. mesto, Kata team 2. mesto, Fuku-Go (kata + borba) 1. mesto in prosta borba 1. mesto, Rebeka Oblak KO-GO Kumite 3. mesto, KATA posamezno 1. mesto, KATA TEAM Anika Sedmak, Polona Zadnik in Rebeka Oblak 2. mesto

Evropsko prvenstvo ITKF Beograd 2018: evropske prvakinja mlajše članice KATA TEAM Anika Sedmak, Rebeka Oblak in Natali Sedmak

UWK - ITKF Svetovno prvenstvo Montecantini terme Italija 2017: 2. mesto svetovne podprvakinje Kata team Kadetinja Rebeka Oblak, Polona Zadnik, Anika Sedmak, 2. mesto svetovna podprvakinja Natali Sedmak Kata team Juniors, Rebeka Oblak 3. mesto KO-GO Kumite, Anika Sedmak 3. mesto KATA posamezno Kadetinja, Polona Zadnik 3. mesto FUKU-GO (kata + borba), Natali

Sedmak 3. mesto v KO-GO Kumite Juniors, 3. mesto v FUKU-GO (Kata + borba) v Juniors, 3. mesto v FUKU-GO med mlajšimi članicami

OLDERSI KOT ŠOLA

Proces učenja poteka po širini in globini. Redni treningi za otroke so organizirani v skupinah po letih in stopnjah, plus skupina za odrasle. Za tekmovalca in člana slovenske reprezentance se izvajajo še dodatni posebni treningi, po potrebi tudi kondicijski in individualni. Učiteljski in trenerski kader je selekcija iz baze črnih pasov našega kluba, ki je pripravljen na to nalogo in ima veselje za delo z otroki. Ob tem je potrebno poudariti specifičnost učnega načrta, ki se razlikuje od »uradnega« šolstva. V prvi vrsti je to urjenje pozornosti in ustvarjanje medsebojnega spoštovanja, vzpodbujanje napora in vztrajnosti, upravičevanje reda in odgovornosti. Ne kot »zahteva« ampak kot »razumevanje«.

Uspešnost učenja in vzgoje se skriva v principu mojster-učenec-mojster, da se napor porivanja zamenja z motivom vlečenja. Dojeti poslanstvo tradicionalnega karateja pomeni ozavestiti, da bomo lepši svet ustvarili le z nmero medsebojnega sodelovanja in podpiranja.

Oldersi kot šola tradicionalnega karateja združuje odlično celovitost in deluje kot team, ki skrbi za organizacijo in vodenje tako kluba kot društva. Posebne zasluge pripadajo naši dosednji predsednici Meti Oblak, ki je dolga leta skrbela, da so bili Oldersi vedno dobro zapisani tako na lokalnem kot na zveznem nivoju. Upamo, da bo svoje bogate izkušnje delila še naprej, posebej naši novi predsednici Mateji Tomšič, kateri želimo veliko poguma in vztrajnosti v novi vlogi. Verjetno ste opazili, da so naša dekleta na vseh ravneh neverjetno uspešna. Vsem srčna zahvala in iskrene čestitke!

Še moja zadnja misel: »Če želite svojemu otroku podariti nekaj trajnega, potem ga preprosto vpišite v karate klub Oldersi. S tem boste v največji meri podprli svojo namero.«

Bodite lepo!

Animator
Fidele Vergan I.Dan

Več o okinawskem karateju: Facebook: Karate klub Oldersi/video/ Zgodba o Jionu – Fidele Vergan

»BALINARSKI KLUB ILIRSKA BISTRICA« BO TEKMOVAL V EVROPSKEM POKALU

Izjemni uspeh, 2. mesto v državnem merilu, je domačim balinarjem odprl vrata v Evropo.

Balinarski klub Ilirska Bistrica je v nedeljo, 16. aprila, dosegel zgodovinski uspeh oz. največji uspeh od ustanovitve leta 1975. Zasedel je 2. mesto med najboljšimi balinarskimi ekipami v državi in si s tem zagotovil nastop v evropski konkurenci.

V soboto je v Zeleni dvorani v Postojni potekal turnir najvišje uvrščenih slovenskih superligašev v balinanju. Med seboj so se pomerili člani ekipe Balinarskega kluba (BK) Ilirska Bistrica in BK Skala Sežana ter BK Trata proti BK Agrochem Nova Gorica.

Zmagovalci tega polfinala, Bistričani in Škofjeločani, so se uvrstili v nedeljski veliki finale. Po podaljšani igri je na koncu slavila ekipa BK Trata Škofja Loka, bistriška ekipa pa je osvojila 2. mesto v državnem merilu, kar je, kot ocenjuje tudi predsednik kluba in vodja ekipe Silvester Boštjančič, odličen dosežek. Članom ekipe je zagotovljeno mesto v evropskem pokalu, saj se vanj uvrstita le prva in druga najboljša ekipa. Tekma v evropskem pokalu bo 20. maja. Kje bo potekala, na domačem terenu ali se bodo najboljši odpravili v gosté, bo znano po končanem tekmovanju na Hrvaškem.

Člani ekipe, ki bo Slovenijo zastopala v evropskem pokalu, so poleg vodje ekipe Silvestra Boštjančiča (Prem) še: Viljem Mizgur in Marko Jagodnik (oba iz Kosez), Marino Kljun in David Turkovič (oba iz Ilirske Bistrice), Igor Istenič (Vrhnika), Andrej Kastelic (Kal), Robi Bašič (Drskovče), Anže Moličnik (Dolnji Zemon), Matej Žužek (Juršče), Slaven Grgić (Klana, Jesenice) in Anton Fabec (Kuteževo).

BK Ilirska Bistrica se zahvaljuje za finančno podporo Občini Ilirska Bistrica in sponzorjem, za moralno podporo pa vsem navijačem.

V imenu Občine Ilirska Bistrica prejmite iskrene čestitke za odlično uvrstitev v slovenskem finalu in vso srečo v evropskem pokalu!

Foto: Arhiv BK Ilirska Bistrica

BRKINSKA KLASIKA 2023

Brkinska klasika je kolesarska dogodivščina, ki poteka po makadamskih in stranskih cestah Brkinov in bližnje okolice. Dogodek se odvija na dan upora proti okupatorju 27. aprila.

Gre za prireditev, ki ni tekmovalne narave. Udeleženci sledijo trasi preko GPS-a ali s pomočjo zemljevida.

Letos je skupaj kolesarilo 60 kolesarjev. Preko Brkinov so se spustili proti Čičariji (Hrušica) in se nato zapeljali tudi na sosednjo Hrvaško (Čičarija – Vele Mune). Trasa je bila skrbno načrtovana in udeleženci so bili nad njo navdušeni. Odlične ceste, narava, razgledi in sprejem na okrepčilnih postajah (Pension Patrik v Hrušici in Kmetija Miše v Sabonjah) so pustili odličen vtis.

Brkinska klasika ni dogodek, ki cilja na masovno udeležbo, ampak želi vsakemu posamezniku ustvariti vtis gostoljubja in domačnosti. V tej smeri se bo dogodek razvijal tudi v prihodnje in tako je že najavljena tretja Brkinska klasika, ki bo na sporedu v petek, 27. 4. 2024.

TIC Ilirska Bistrica

Foto: Rok Mikuletič

DRAGO MUHA

(1929–2023)

V letošnjem marcu/aprilu smo se tudi pevci MoPZ Dragotin Kette poslovili od Draga Muhe.

Drago je bil pevec praktično vse svoje življenje, saj je zapel v mešanemu zboru takratnega prosvetnega društva že leta 1945. Leta 1947 je bil med tistimi žlahtnimi glasovi Bistrice, ki so peli na snemanju Radia Reka.

Zborovskega petja se je ob svojem naravnem talentu in bogatem glasu učil pod vodstvom mojstra Alojzija Grma in nadaljeval pri moškem zboru, kasneje MoPZ Dragotin Kette, dokler mu je to dopuščalo zdravje.

Bil je najstarejši udeleženec revije Primorska poje, sodeloval je na petdesetih revijah in bil eden izmed osmih pevcev na Primorskem s takim stažem, za kar je leta 2019 prejel posebno priznanje. Z njegovim odhodom je nastala praznina, saj sta v naših vrstah odmanjkala barvit bariton in zanesljiva intonanca.

Poslovili smo se od veseljaka, saj ga ni med nami, ki si ne bi za vedno zapomnil njegovega glasnega in nalezljivega smeha. To je bil jasen, čist smeh, ki je izražal globoko, iskreno občutenje veselega trenutka.

Petje in na sploh glasba sta bila del njega, zato se je učil igranja harmonike pri učitelju Grmu. Njegova harmonika in petje sta na veselje in žalost pospremila veliko število Bistričanov ob odhodu na služenje vojaškega roka. Tudi sam je medtem, saj je bil

kar tri leta v Čupriji, veliko igral na harmoniko ter sodeloval na proslavah in veselicah.

Zanimivo, da se je Drago rodil kot Karlo, saj italijanska oblast ni dovolila slovenskih imen. Ime je dobil po očetu in tako postal Karlo III (dva sta bila že pred njim). Posebnost njegovega otroštva je bila tudi odsotnost očeta, ki je tik pred Dragovim rojstvom emigriral v Argentino (v domači pekarni se je namreč hote ali po nesreči zamešala steklovina v testo in tisti kruh je romal k italijanskim vojakom).

Poslovili smo se od človeka, ki je doživel vojno in zadnje dneve pred osvoboditvijo Bistrice, skrivaj nosil kruh iz domače pekarnice v okoliške gozdove, kjer so se skrivali partizani. Te svoje spomine je pripovedoval s pomenljivim poudarkom, a vseeno preprosto in skoraj igrivo ter se na koncu še nasmejal.

Poslovili smo se tudi od navdušenega plesalca z izjemno energijo, ki je omrežila družbo vse naokrog. Njegov vrisk je bil poseben in kadar je pesem zahtevala takšen vložek, je bilo jasno, kdo bo zavriskal.

Vsi, ki smo imeli priložnost biti vsaj občasno ob njem, vemo, da smo se poslovili od discipliniranega človeka, predanega delu. Tudi v pozni starosti je redno telovadil, pazil na prehrano, njegov korak je bil čvrst, njegova drža strumna. Bil je predan družini in skrben mož, oče ter nono.

Tudi Drago je bil rezervni vojak, pripadnik TO, in takoj postal tudi pevec zbora TO, ki je bil edini v slovenskem prostoru. Čeprav je bil najstarejši, tega s svojo držo, jasnim glasom in veselim obrazom ni pokazal in bil tudi zato vedno spoštovan ter cenjen.

Od doma pridobljene delovne navade in lastna disciplina so se odražale tudi pri njegovem delu. Najprej je delal v domači gostilni, po končani srednji kmetijski šoli pa se je zaposlil v Perutnini Pivka in bil dolga leta vodja zabiške farme ter koordinator zunanjih kooperantov. Iz te službe je odšel v pokoj.

Mnogi pevci imamo svojo pesem, tisto, ki nam je iz nekega posebnega razloga pri srcu, ki jo radi slišimo in zapojemo. Tudi Drago je imel svojo pesem. Ko smo v zboru rekli: »Zdaj pa eno za Dragota!« smo vsi vedeli, da bo to Doberdob. Čeprav presunljiva in tragična, mu je prav ta pesem pomenila nekaj več, morda prav zaradi pretresljive usode mnogih Slovencev, kdo bi vedel!? Prav ta pesem ga je tudi pospremila v čast in slovo, čeprav iz stisnjenih grl.

Drago,

hvala ti za vse veselje, ki si ga delil z nami, za mojstrstvo petja, ki je bilo opora in zgled mnogim pevcem! Bilo nam je v čast in veselje peti in živeti s tabo! Bil si Pevec, Baritonist in Veseljak z velikimi črkami in tak boš ostal v našem spominu! Naj ti bo lahka domača zemlja in tvoj večni sen miren!

MoPZ Dragotin Kette

IN MEMORIAM

BOŽIDAR GORJAN – BOGO (1924–2023),

NOSILEC SPOMENICE 1941

Verjetno marsikdo ni vedel, da se je Božidar Gorjan - Bogo, antifašist, partizan, komisar partizanskih enot, poveljničnik, diplomata, dvakratni predsednik Zveze borcev NOB, rodil na Premu leta 1924 v zavedni slovenski družini. Preminul je v začetku letošnjega aprila.

Njegov oče je bil občinski tajnik (župan) na Premu. Leta 1930 je z očetom, ki so ga preganjale fašistične oblasti, prebegnil v Ljubljano. Že v otroštvu je občutil nacionalno in socialno stisko ter leta 1940 kot dijak ljubljanske realke postal član Komunistične mladine Slovenije. Ob začetku vojne je postal organizator ilegalnega odpora med ljubljanskimi srednješolci in v letih 1941 in 1942 sodeloval pri ustanavljanju odborov Osvobodilne fronte med mladimi.

Kot primorski Slovenec, ki je občutil fašizem, je še posebno težko sprejel kolaboracijo slovenske cerkve z italijanskimi okupatorji. Junija 1942 se je iz ljubljanske ilegale umaknil v partizane. Kmalu je postal komisar v 2. grupi odredov, pozneje pomočnik komisarja 4. operativne cone. Boril se je na Dolenjskem, Gorenjskem, Štajerskem in

Koroškem, kjer je bil pooblaščen za odnose z angleškimi in ameriškimi zavezniškimi vojaškimi misijami. Po vojni je bil predstavnik Slovenije v jugoslovanski vojaški delegaciji pri zavezniški upravi cone A, pozneje pa prvi jugoslovanski konzul v Trstu. Za tem je postal jugoslovanski konzul v Londonu. Po vrnitvi v Slovenijo je deloval v slovenski in jugoslovanski politiki. Nikoli pretrgane vezi z uglednimi zavezniškimi soborci in prijatelji v Angliji in Ameriki so še posebej oživele v času slovenskega osamosvajanja in naporov za mednarodno priznanje.

Dimitrij Grlj

(V tesnih stikih z Božidarjem Gorjanom je bila pokojna Darinka Žbogar, dolgoletna ravnateljica Knjižnice Makse Samsa Ilirska Bistrica. Darinka Žbogar je bila najbrž za služna za to, da se je Božidar Gorjan s svojo knjigo *Mojih petdeset let v politiki, Zavezniške misije na Koroškem in Štajerskem 1944–1945 ilirskobistriškemu občinstvu predstavil v okviru prireditev bistriške knjižnice. Pogovor z njim je vodi zgodovinar in novinar Tomo Šajn. V rednih stikih z Božidarjem Gorjanom pa je bil tudi Dimitrij Grlj, ki je avtor tega zapisa v spomin Božidarju Gorjanu, op. ur.).*

TIB STORITVE

ZA VAŠE VOZILO POSKRIBIMO NA ENEM MESTU

URNIK: PON, TOR, ČET, PET: 07:00–15:00 SRE: 07:00–17:00, SOB: 08:00–12:00

► TEHNIČNI PREGLEDI VOZIL

► PREGLEDI GASILNIKOV

► KONTROLA TAHOGRAFA
IN OMEJEVALNIKA

► PRENOS TER OBDELAVA
PODATKOV IZ DIGITALNIH
TAHOGRAFOV IN
VOZNIKOVH KARTIC

► REGISTRACIJA VOZILA

► SPREMEMBA LASTNIŠTVA

► ODJAVA VOZILA IZ PROMETA

► REGISTRIRANE TABLICE

► PLAČILO LETNE DAJATVE
ZA UPORABO CEST

► SKLENITEV AVTOMOBILSKIH
ZAVAROVANJ

modra številka
080 80 19

TIB STORITVE d.o.o., Šercerjeva 17, 6250 Ilirska Bistrica

info@tib-storitve.si www.tib-storitve.si

*Tako kot reka v daljavo se izgubi,
odšla si tiho, brez slovesa,
zmučeno srce si je želelo le zaspati,
v sen večni potovati.*

ZAHVALA

V 90. letu starosti nas je zapustila

EMA MIKULETIČ

(8. 6. 1933 – 17. 3. 2023)

Naše misli naj dosežejo vse sorodnike, vaščane, znance in prijatelje za izrečeno sožalje, stiske rok, darovano cvetje in sveče. Zahvaljujemo se osebju Splošne bolnišnice Izola in Bolnišnice Sežana za pomoč in skrb v času njene bolezni. Hvala tudi delavcem JP Komunala Ilirska Bistrica in gospodu župniku za pogrebno slovesnost.

Draga naša Ema,
za vedno boš ostala v naših spominih.
Pogrešali te bomo.

**Žalujoci: sinova Miro in Danilo z družinama
ter ostalo sorodstvo**

Dolnja Bitnja, marec 2023

*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče,
solza, žalost in bolečina te zbudila ni,
ostala je le tišina, ki hudo boli.*

ZAHVALA

V 72. letu starosti se je poslovila naša draga žena, mama, nona, sestra in teta

RADOJKA FRANK

(8. 11. 1951 – 17. 3. 2023)

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, sodelavcem, sosedom in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani z besedami tolažbe in stiski rok, za darovano cvetje in sveče. Hvala osebju Splošne bolnišnice Izola, JP Komunala Ilirska Bistrica, pevcem kvarteta Riba in Niku Polesu za odigrano skladbo. Zahvaljujemo se župniku Andreju Vončini za pogrebni obred, Loreni Samsa za čustven govor in ostalim sosedom za pomoč. Velika hvala vsem, ki ste bili z nami v tako velikem številu na poti k zadnjemu počitku naše drage Radojke.

**Žalujoci: mož Anton, sinova Darko
in Zoran z družino**

*Mnogo si ustvaril,
zdaj vsak korak
spomin je nate
in hvaležna misel luč je,
ki ne ugasne.*

ZAHVALA

IVAN POKLAR

(21. 12. 1932 – 22. 2. 2023)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sodelavcem, sosedom in prijateljem za pomoč, izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in denarne prispevke. Posebna zahvala gre JP Komunala, gospodu župniku Bogomirju Troštu, pevcem cerkvenega pevskega zbora iz Podgraj in upokojencem. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Od nas se je poslovil naš dragi

TONI BEVČIČ

(22. 12. 1942 – 29. 3. 2023)

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za vse besede tolažbe, izražena sožalja in darovane prispevke. Hvala vsem, ki ste ga pozdravili in pospremili na njegovo zadnjo pot. Hvala kaplanu Gašperju Naglostu za opravljen verski obred in pevcem Vasoalcem za odpeto njegovo pesem v zadnje slovo.

*Prišla bo pomlad, učakal bi jo rad,
da bi zdrav, vesel, lepe pesmi pel.
To me veseli, trav'ca zeleni,
drobna ptičica pa žvrgoli.*

*Prišla bo kukav'ca, moja ljubica
in bo kukala in prepevala.
Kukala kuku, prepevala tako,
da bi vedno nam tak' lušno b'lo!*

*Ptice pridejo in odidejo,
grejo iz kraja v kraj kakor jaz nekdanj.
Grejo iz kraja v kraj kakor jaz nekdanj,
jaz pa tukaj le ostanem sam.*

Na snidenje v neki drugi pomladi!

Marija in Manuela

KOLEDAR DOGODKOV

vsak četrtek v maju ob 17. uri	Oblikovanje s spletnim orodjem Canva, OŠ Antona Žnideršiča
vsak četrtek v maju ob 17. uri	Pogovorna urica v slovenščini, OŠ Antona Žnideršiča
13. maj ob 18. uri	Slavnostna akademija ob 70-letnici Ruševcev
13. maj ob 20. uri	Kulturi dajemo krila, OŠ Knežak
16. maj ob 9. uri	Digitalno do zdravnika, VGC Dom na Vidmu
16. maj ob 9. uri	Spoznajte svoje spretnosti, LU Ilirska Bistrica
16. maj ob 19. uri	Koncert brez »meja«, Kettejeva dvorana Doma na Vidmu
17. maj ob 10. uri	Varno brskanje po spletu, VGC Dom na Vidmu
18. maj ob 16. uri	Uporaba pametnega telefona, OŠ Antona Žnideršiča
19. maj ob 9. uri	Ovrednotite svoje kompetence, LU Ilirska Bistrica
19. maj od 10. do 12. ure	Dan odprtih vrat LU
24. maja ob 19. uri	Marko Jugovic, marimba in vibrafon, Kettejeva dvorana Doma na Vidmu
1. junija ob 19. uri	Začetni fotografski tečaj s FK Sušec, Teles (prijava: na fotoklubsusec@gmail.com ali 041 333 177)
2. junija ob 17. uri	Zaključni koncert solistov in komornih skupin, cerkev sv. Jurija
2. junija ob 17. uri	Spominska slovesnost, spomenik v Kilovčah
2. junija ob 19. uri	Osrednja slovesnost ob občinskem prazniku, Kettejeva dvorana Doma na Vidmu
16. do 18. junij	Državni taborniški mnogoboj

*Kogar imaš rad, nikoli ne umre ...
Le daleč, daleč je ...*
(Tone Pavček)

ZAHVALA

VIDA LA COGNATA
(13. 10. 1948 – 12. 4. 2023)

Ob boleči izgubi drage žene, mame in none se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in svete maše ter da ste jo pospremili na poslednjo pot.

Žalujejoči: mož in sin z družino

*Zdaj bivaš vrh višave jasne,
kjer ni mraku, kjer ni noči;
tam sonce sreče ti ne ugasne,
resnice sonce ne stemni.*
(S. Gregorčič)

V SPOMIN

DAMJANU POTEPANU
(30. 4. 2019 – 30. 4. 2023)

Počivaj v objemu sonca!

*Sodelavke in sodelavci
z Občine Ilirska Bistrica*

Potrošniški krediti

Uresničite želje tu in zdaj.

Vabljeni na Primorsko!

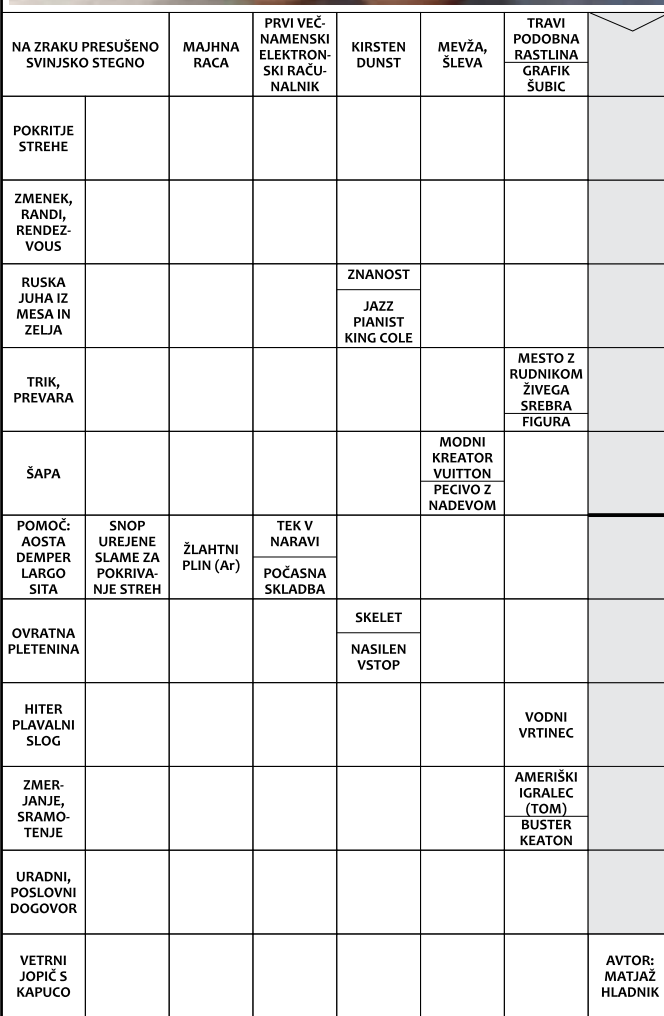
- Izjemno ugodne obrestne mere
- Fiksen mesečni obrok
- Brez stroškov odobritve
- Brez stroškov vodenja kredita

Bančništvo. Tukaj. Zdaj.

www.phv.si

RAZVEDRILLO

KOZMETIČNI STUDIO MOJCA

»Kozmetični studio Mojca« poklanja 3 nagrade:

Geslo prejšnje križanke: »**Žaži Wood**« Izžrebali smo tri nagrajence:

1. **ptička iz lesa** prejme **DUBRAVKA GERK**, Gregorčičeva 23b, 6250 Ilirska Bistrica,
2. **posodico** prejme **LJUDMILA MODIC**, Hrib svobode 14, 6250 Ilirska Bistrica,
3. **posodico** prejme **MARKO ŠAJN**, Koritnice 20, 6253 Knežak.